

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in in-serati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 12.

V Ljubljani, dne 23. marca 1911.

Leto XXIV.

Skrb za izseljence.

Za varstvo izseljencev je ustanovljena Rafaelova družba, ki ima na Dunaju svoj glavni odbor, v katerem zastopa Slovence kot podpredsednik dr. Krek. V Ljubljani je podružnica te družbe, ki ji predseduje dr. Pegan; v liški Zadružne zveze ima svojo pisarno in svojega tajnika. Zadnji čas so liberalci, ki pač ne morejo pustiti nobene dobre reči pri miru, začeli griziti tudi Rafaelovo družbo in lagati čez njo brez sramu. Tiho in požrtvovalno delo te družbe je sicer splošno znano in mnogo naših izseljencev ji je hvaležnih za njeno posredovanje. Zdi se nam pa vendarle potrebno, da par besedi zapišemo o nji. V Galiciji je bila te dni pravda, v katero je bilo zapleteno društvo, ki se imenuje družba sv. Rafaela. Očitalo se je predsedniku tega društva, da iz dobičkaželjnosti spravlja gališke rojake v Ameriko. Morda bi kdo, ki je o tem bral ali slišal, utegnil vsaj sumiti, da je imenovano gališko društvo v kaki zvezi z Rafaelovo družbo.

Najprej povemo, da to ni res. Gališko društvo sv. Rafaela nima nobenega stika z dunajsko Rafaelovo družbo in ravno tako ne z našo njeno ljubljansko podružnico. Rafaelova družba ni hotela gališkega društva sprejeti med svoje članice in je bila vedno proti njemu ter ga je imela za škodljivega zato, ker je gališko društvo prodajalo izseljencem tudi vozne karte, in je od te prodaje vleklo toliko procentov provizije, kolikor drugi agentje. Taka reč je nevarna, namesto ljudstvu koristnega dela se začne lahko lov za dobičkom.

Naša Rafaelova družba je imela že večkrat ugodne ponudbe od parobrodskih družb, naj bi prodajala njihove

vozne listke, vedno je pa to zavrnila, in sicer zavoljo tega, ker neče in ne sme imeti niti videza, da podpira izseljevanje. Samo tak, ki je sam zatrdno sklenil, da odpotuje, in ki se sploh pogovoriti ne dá, dobi pri Rafaelovi družbi varstvo na potu. Rafaelova družba še ni nikoli prodala nobene karte in je tudi ne bo, pač pa daje izseljencem pojasnila o kartah, da jih kak malovešten agent ne goljufa. Svoje delo opravlja družba popolnoma zastopni. Navezana je samo na prispevke svojih udov in na podpore dobrih ljudi; izseljencem pa ne zaračuna za svoje delo nobenega vinarja.

Dela pa to-le: Vsa pojasnila, ki morejo varovati izseljenca pred goljufijami raznih sleparjev, daje po časopisih, kjer razglasa razne važne reči. Kadar kaže v kakem kraju slabo, brž naznani to javnosti, opozarja na sleparske agente in svari ljudi pred brezvestnimi vabilih in agitacijami za izseljevanje. Posameznik se lahko obrne nanjo s pismom ali osebno; vedno se mu zanesljivo pojasni, kar želi. Karto si kupi lahko izseljenec, kjer hoče, progo si na podlagi pojasnil izbere sam. Za na pot mu da družba priporočilni listek, da si ga dene za klobuk, ali prične na kakem vidnem kraju. Tam, kjer ima izseljenec stopiti na ladjo, ima družba svoje zaupnike, ki jih plačuje iz svojega, in ki poskrbe za izseljence brezplačno, kar je treba. Pomagajo jim, da brez izgube menjajo denar, da dobe čedno prenočišče, pa tudi, da morejo opraviti, preden se podajo na morje, svojo pobožnost. V obmorskih krajih, odkoder se voznja prične, so duhovniki, ki znajo več jezikov, da izseljenci lahko opravijo spoved. V Trstu je na primer škedenjska cerkev za to določena. Zaupniki spoznajo varovance Rafaelove družbe po njenem

priporočilnem listku. Tudi na ladji jim ta listek pomaga. Parobrodne družbe vedo, da bi družba zvedela, ko bi se z izseljenci na ladjah grdo delalo in bi se brž pritožila. Tega se boje, ker bi zavoljo tega mogle izgubiti pravico, prevažati izseljence. Preden se je Rafaelova družba ustanovila, so delali z njimi kakor z živino; ona je pa kmalu naredila red. Neprecenljivo dobroto jim je že s tem izkazala.

Naši izseljenci stopijo na suho pred Njujorkom na otoku Elis Ajsland. Tam jih ameriška gosposka preišče in šele, če je vse po postavi, jih spuste v mesto; drugače pa morajo nazaj. Zelo važno je, da imajo izseljenci, ki seveda ne znajo angleščine, kakega človeka, ki jim na tuji zemlji, zlasti ko izstopijo, pomaga in se zanje potegne. Za Nemce in še za nekatere druge narodnosti je poskrbljeno s tem, da imajo svoje domove v Njujorku. Zaupniki njihovih domov pridejo na Elis Ajsland, tam poskrbe za svoje ljudi in jih potem peljejo v mesto, kjer dobe v domu poceni prenočišče in poduk za nadaljnjo vožnjo; v domu jim tudi, če nimajo nič gotovega, preskrbe delo ali službo.

Slovinci in Hrvatje še nimamo lastnega doma. Pred nekaj leti so ustanovili nekateri avstrijski Judje v Njujorku društvo z imenom »avstrijska družba«, ki naj bi za vse avstrijske izseljence skrbel. Dobivali so od države po 20.000 K na leto podpore. Avstrijski dom je bil pa premajhen; nepripraven je bil tudi za to, ker je bil za vse: jude, Poljake, Čeha, Slovence, Hrvate. Zraven pa notri ni bilo reda in snage. Na te napake je najprej opozoril frančiškanski pater Kazimir, ki je samo zato šel v Ameriko, da bi tam poskrbel za naše izseljence. Pred dve-ma letoma je prišel v Evropo, da bi tu-

kaj vžgal nekaj več ognja za naše rojake onstran morja. Posvetoval se je s slovensko podružnico Rafaelove družbe, žel je na Dunaj k glavni družbi in k ministristvu ter povsod v živo dokazoval, da tako ne more več dalje. Na podlagi skupnega posvetovanja je zahteval od vlade, naj ne da več nobene podpore avstrijski družbi, marveč naj to podporo razdeli na družbe posamnih narodnosti, češ, da se da za izseljence na tujem skrbeti samo, če se jih loči po narodnosti in veri. Odgovora od vlade na te zahteve pa ni hotelo biti. Lani meseca maja je prišla novica iz Njujorka, da je gosposka prepovedala zaupniku avstrijske družbe pristop na Elis Ajsland, ker je našla »avstrijski dom« v silnem neredu. To priložnost so porabili naši poslanci, da so na Dunaju zahtevali od vlade, naj to reč pojasni, in naj namestu avstrijske družbe podpira posamne narodnosti, da si morejo napraviti lastne domove, kjer se bo gledalo tudi na versko plat. Samo po sebi se razume, da bi moral slovenski in hrvaški dom voditi kak duhovnik. Vlada je res jela poizvedovati, in pred kratkim je minister Vajskirhner odgovoril, da imajo naši poslanci prav. Ustregel je popolnoma njihovi zahtevi, ki je samo ponovila to, kar je že pred dobrim letom prej zahtevala Rafaelova družba po nasvetu p. Kazimira.

Naši poslanci so torej dosegli neko sila dobro in potrebno reč za naše izseljence. Namesto v nemškem, judovskem domu, kjer je bila vsa mešanica skupaj, bodo kakor smemo upati, kmalu v lastnem domu v Njujorku našli varno zavetje. Liberalci so pa ob tej priliki po svojih časopisih pisali, da je dr. Krek, ki je izmed naših poslancev to zadevo vodil, zaupnik avstrijske družbe, da se je zanjo potegoval — gotovo za mastno plačo, da ga je pa minister zavrnil in ga tako osmešil. Pri ti priložnosti so dodali liberalci tudi še navadne litanije, kako »klerikalci« sleparijo in tudi pri Rafaelovi družbi odirajo ljudstvo in so to spravili tudi v nemške liste. Tako pa liberalci skrbijo za izseljence! Kdor je tako neumen, da jim še kaj verjame, zanj ni nobene pomoči.

Političen pregled

AVSTRIJSKI DRŽAVNI ZBOR.

Razmerje vlade do »nemškonacionalne zveze« se je zadnje čase sem močno razrahljalo. Začetkom preteklega tedna je imel ministrski svet dolga posvetovanja, ker gre vladi sedaj predvsem za to, kako bi zbornica čimprej rešila vladne finančne predloge in obrambno reformo, o čemur smo poročali zadnjič že v »Domoljubu«. Ker so te stvari že same zasebi zelo velikega pomena in silno

vplivajo na ves notranjepolitični strankarski položaj, najbrž doživimo že prav v kratkem izpremembe položaja, ker tesna zveza vlade z nemškonacionalno zvezo postaja čimdalje ohlapnejša. Poročali smo že v »Domoljubu«, kako so se obotavljali nemški narodovci glasovati v avstrijski delegaciji za od vlade zahtevane visoke vojaške kredite, a so morali glasovati pod vtisom odločnega in spretnega nastopa našega delegata dr. Šusteršiča brezpogojno za nje, dasi so prej računali na vse različne umazane pogoje, s katerimi so mislili od vlade izsiliti najrazličnejših koristi za svoje volivce! Sedaj so pa ti nemški narodovci že zopet slabšega, drugačnega duha in se obotavljajo, dovoliti vladi posojilo, ki ga zahteva vlada v začasnem proračunu, da pokrije vojaške kredite. To pa delajo nemški narodovci zgolj radi malo tolažljive zavesti, da njih moč, vpliv in sploh tla med volivci vedno bolj ginejo, kar so zlasti pokazale neke dopolnilne državnozbornske volitve na Severnem Češkem, kjer so ob ožjih volitvah spravili svojega kandidata skozi le s pomočjo kršč. socialcev. Da bi si vsaj trenutno pomagali, se silno branijo vladi dovoliti novih davkov, ako bi obenem si od vlade ne izmoledovali kakega daru in milosti za »potolaženje« svojih nezaupljivih volivcev, ki vedno bolj prestopajo na socialnodemokraško ali pa na vsenemško stran.

Vlada je torej v zadregi, večina ji ne služi, mora se ozirati po drugih rešiteljih. Čula so se domnevanja, da se misli baron Bienert obrniti do »Slovanske Enote«, da bi mu ta pomagala iz zagate, da bi se sklenila finančna reforma in rešil brambni zakon.

Ni sicer verjetno, da bi »Slovanska Enota« kar tako na lep način delala usluge Binertu, da bi mogla vlada dobiti novih davkov in povišanje števila vojaških novincev, ki je v zvezi z reformo brambnega zakona, saj naloga in namen »Slovanske Enote« kot opozicijske stranke ne obstoji ravno v tem, da bi potegovala vlado, ki je Slovonom vse prej kot pravična ali sploh vsaj neškodljiva, iz njenih raznih zagat in zadreg, ki si jih je sama zakrivila v prvi vrsti s tem, da je svojo »strogo objektivnost« (nepriustranost), s katero je Binertova sedanja vlada št. III tako zelo prepričevalno skušala si pridobiti v stvarno sodelovanje v korist državnemu blagru vse stranke, tudi opozicija, zamenjala s strogo pristranostjo, posebej nasproti nam Slovencem v vseh slovenskih deželah!

Opozicija je že opetovano v raznih zadevah, zlasti onih, ki se tičejo velike državne koristi, rešila z vso resnično domoljubno požrtvovalnostjo in nesebičnostjo ugled državi in po zaslugah naših poslancev v zbornici s poslovnikovo izpremembo spravi-

vila iz zbornice obstrukcijo s pomočjo nujnih predlogov!

V proračunskem odseku je preteklo sredo nastopil poslanec Gostinčar z vso odločnostjo proti zavlačevanju državnih podpor in proti zamudnemu in sploh čudnemu načinu poizvedovanja o nesrečah, ki so bile prizadete po uimah. Celo leto se ne rešijo dotične prošnje in predlogi! Sedaj je čas setve in sadenja, pa ljudje nimajo semena in vlada nič ne stori. Tudi je poslanec Gostinčar ugovarjal proti temu, da zaračunava zavarovalnica proti neugodam v Gradcu, ki ima v svojem delokrogu nad pol milijona štajerskih Slovencev, prestave slovenskih vlog zavarovancem. Saj se dobe vendar tudi slovenski uradniki! Glede ljudskega štetja izjavi poslanec Gostinčar, da se pridružuje predlogu dr. Korošca, da se postavka v znesku 590.000 K črtaj, ker potvar (sleparij) se ne plačuje! In ljudsko štetje je potvora in naravnost sleparija, ki so jo podpirali na vso moč tudi organi vlade. V Kočevju je izginilo ob takem sleparskem štetju kar 700 rudarjev. Kaj se je ob ljudskem štetju vršilo drugod, je nepopisno, n. pr. na Koroškem, kjer je prepovedala vlada zborovanje, na katerem se je predavalo o kugi alkoholizma, radi boleznih živinske kuge na gobeih in na parkljih, ki je bila nevarna le slovenskim zborovalcem! Glede hitre rešitve podpor je stavil končno predlog na vlado.

Finančni odsek je imel tudi preteklo sredo sejo. Finančni minister je zahteval, naj se kmalu reši predloga o povišanju osebne dohodnine in davka na žganje. Davek na dedščino naj bi se izvedel, ko se rešita obe prejšnji predlogi. Izjavlja, da bi odpadlo na dežele 40 milijonov, če se poviša davek na žganje na 150 K davka pri hektolitr.

Bančni odsek je istotako zboroval preteklo sredo. Poslanec dr. Šusteršič je izjavil, da bi bolj koristila avstrijskim koristim avstrijska državna banka, ker se skupna banka v dejanju vedno v prvi vrsti ozira na ogrske narodnogospodarske koristi. Zato izjavi, da bo glasoval za proračun proporcionalno (razmerno, po razmerju) zastopstvo v glavnem svetu skupne banke.

Proračunski odsek je pretekli četrtek končal razpravo o proračunu notranjega ministristva in tudi sprejel in odobril predloženo predlogo. Odklonil je seveda predlog dr. Korošca, naj se črta postavka v svoti 590.000 K za ljudsko štetje. Sprejela se je z 26 glasovi proti 16 resolucija, ki terja, da se mora pri prihodnjem ljudskem štetju v dotične rubrike (razpredelke) vstaviti tudi narodnost. Odsek se je začel pečati z razpravo o domobranskem ministristvu.

V zbornici so se potem, ko je poročal poslanec Povše, rešile vse agrarne resolucije in tudi sprejele. Nato se je začelo v zbornici prvo branje o vojaških novincih. Prvi je govo-

ril poslanec »Slovenskega kluba« Evgen Jarc. — Da spoznajo bravci »Domoljuba«, kako velik ugled si je s svojo pametno, resno in trezno politiko v celi javnosti pridobil naš »Slovenski klub«, omenjamo kot dokaz to, da vse časopisje posveča in obrača veliko pozornost nastopom naših poslancev v zbornici, medtem ko včasih nisi niti imena bral v njih o Slovencih!

Tudi govor poslanca Jarca vsi listi obširno objavljajo, govore drugih govornikov drugih strank pa le površno. Poslanec Jarc je govoril o sledečem: Najprej je povedal, da ima »Slovenski klub« navado, da presoja vojaška vprašanja s strogo stvarnega stališča, tako tudi to pot. Avstrija mora biti močna. To stvarno stališče pa je Slovincem otežkočeno, ker se je izrabljalo vprašanje o laški pravni fakulteti v zunanje politične namene. Kulturne zahteve avstrijskih narodov ne smejo biti nikdar odvisne od zunanjih vplivov. Romanje nemških »svobodnjakov« v Rim se mu zdi smešni vmesni dogodek. Sploh dobro okrtiči vest tem bahatim kričarjem!

Vladi izprašuje vest, ker se ni brigala za naše izseljeniško vprašanje in je s tem silno škodila našemu gospodarskemu razvoju. Glede vojaštva vpraša domobranskega ministra, kako se je obnesel kmetijski pouk pri vojaki, ki naj se ga pospešuje po vzgledu drugih držav, da ohrani kmečki fant smisel in veselje za domačijo. Z dopusti ob setvi je ljudstvo zadovoljno, le glavarstva naj ne delajo sitnosti! Jezik polkovnega moštva mora znati vsak častnik. — Glede vlade in gospodarskih vprašanj govornik dobro potiplje vlado in ji pove v brk, da nima — vsaj v dejanju se kaže — smisla za razvoj gospodarskega življenja, nima o tem važnem vprašanju finančnega načrta, neče se lotiti sanacije deželnih financ. Delavnih deželnih zborov ne podpira osrednja vlada. Zakoni čakajo na leta, predno se o njih izjavi vlada. Pri pošti ni reda. In akcija v odpomoč ljudske bede se zavlačuje na neodpusten način! Nekatera glavarstva še sedaj niso poslala vladi poročil, dasi je že zadnji čas, da se pomaga. V vladi ni mož dejanja!

Ob sklepu povdarja govornik željo, naj prodere na dan prepričanje, da je bodočnost države odvisna od zaupanja vseh državljanov do nje. Pravo domoljubje pomenja prepričanje, da je Avstrija zmožna, da se razvija gospodarsko in kulturno! Slovenci so žrtvovali vselej za državo, kar je zahtevala njena korist! Najjim tudi država dá, kar jim gre!

HRVAŠKI SABOR

Je bil 16. t. m. s kraljevim pismom kot delonezmožen odgoden za nedoločeno dobo. Vzrok je pa bil, ker je združena opozicija proti banu, ki je imela večino, glasovala proti proraču-

nu. Domneva se, da se skliče sabor znova meseca junija. Če pa še tedaj ne bo »delozmožen«, ga pa razpuste in ban skliče nove volitve. Banovo stališče je tudi omajano, saj ni mogel razmer v deželi prav nič spraviti v red. Morda jih bo nov ban!

BOSENSKI SABOR

baje konča zasedanje približno v enem mesecu. Razpravljal bo o proračunu, potem o kmečki odvezi (obligatni), bo najbrž obvezna, o predlogih, prošnjah in o splošnem gozdarskem zakonu, ki ga mislijo rešiti še v tem zasedanju, ki je trajalo z božičnimi počitnicami vred skoro pet mesecev.

LISTEK

Romarica.

Povest iz naroda.

Spisala M. Buol. — Poslovenil o. Vselko Kovač.

(Dalje.)

XIII.

Čez dva dni težavne hoje je stopila Micika na Koroško. Tesno je bilo samotni romarici pri srcu, ko je stopala vedno globlje v tujo, popolnoma neznano deželo. In vendar je bila reka, šumeča ob cesti, njena domačinka, le da se je polagoma razširila v mogočno vodno cesto, po kateri so se zibali čolni in plavi. In tudi zeleni z grmičevjem porastli hribi na obeh straneh — kako zelo so bili podobni domačim! Toda samo hribi in vode še ne narede domovine.

In v resnici, ljudstvo, živeče v teh krajih, je dokaj različno od tirolskega; a blagodušno je, ima mehkejše srce in govori mehkejši jezik kakor Tirolci. Naj je romarica potrkala na katerakoli vrata, povsod so jo prijazno sprejeli. Na molčečo nezaupnost ni naletela nikjer. In ravno okoliščina, da roma na Sv. Višarje, to celo najnevednejšemu Korošču tako drago Marijino svetišče, je bila ključ, ki ji je odprl sleherno srce.

»Kaj, na Sv. Višarje romate?« so jo z začudenjem vprašali vsi vprek. »O, tam gori je lepo, tam gori se lahko moli.«

In priporočevali so se ji v molitev. Pri odhodu je dobivala kruha, sira in mesa in povsod so ji naročevali, naj se na povratku gotovo zopet oglasi. Kako dobro je pač dela taka odkritosrčna prijaznost zapuščenemu dekletu! Nikjer je ni nihče zasmehoval ali dvomil nad njeno poštenostjo, kar se ji je doma le prepogosto pripetilo. Tem dobrim ljudem se je zdelo popolnoma naravno, da je dekle v svoji veliki stiski iskalo pomoči pri Materi božji. In Miciko je srčno veselilo, da so ji ljudje vedno dejali: »Je že prav, da romaš tja gor« in da na Koroškem tistih neprijaznih ti-

rolskih »če« in »ampak« ni bilo več slišati.

Tako se je tuje dežele prej in bolj privadila, kakor je sama mislila. K temu je pripomoglo tudi to, ker se bolezen, ki jo je zadnje mesece tako pogosto, od očetove smrti sem pa skoro vsak dan napadala, na tem romanju ni več oglasila. Od onega oblačnega in mrzlega jutra, ko je z bolečino v glavi in onemoglostjo v kolenih zapustila svoj rojstni dom, je pretrpela pač mnogo mraza in utrujenosti, a lotila se je ni niti najmanjša omedlevica.

Večkrat jo je obšla čudovita zadovoljnost. Pogumno in dobre volje, četudi z velikim naporom, je korakala po veliki cesti. Izpod otožnega, sivega neba je pa lilo dan na dan kakor iz škafa. Izprva je Micika stopala prav potrpežljivo pod varstvom svojega rdečega dežnika; bil je tako velik, da bi imele pod njim lahko tri osebe prostora. A kmalu je pod težo ogromnega dežnika tako opešala, da ga je rajši zaprla in se izročila dežju na milost in nemilost. Do kože premočena je poiskala zvečer kako prenočišče; drugo jutro je pa zopet navsezgodaj oblekla svojo vlažno obleko ter tresočih se udov nadaljevala svojo težavno pot.

Nekega večera, ko je bila posebno hudo spehana in so jo noge le še komaj držale pokonci, ji je za nekim ovinkom naenkrat kakor na čarovnikovo besedo vzrastel iz doline prijazen holmič s svetlobelo cerkvico na vrhu. Liki krotke ovčice so stale raztreseno po holmu ravnotako lične, svetlobele kmetiške hiše. In skoro iz slehernega dimnika se je že vzdigal dim, znaneč, da skrbna gospodinja pripravlja družini večerjo.

Micika je stopila takoj v eno izmed prvih hiš. V kuhinji je stala ob ognjišču priletna ženska.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus,« jo je pozdravila trudna romarica, v veseli, trdni nadi, da jo bodo tudi tu prijazno sprejeli kakor doslej povsod na Koroškem. »Prosim vas v imenu božjem za prenočišče!«

Žena ob ognjišču se je takoj obrnila, ogledala vstopivšo neznanko od nog do glave in oko ji je slednjič vprašujoče obstalo na velikem jeruzalemskem molku, ki ga je Micika držala v roki.

»Kajpada, mati, romarica sem,« je odgovorila Micika na molčeče vprašanje ter veselo povzdignila roko.

Seveda je pričakovala, da jo gospodinja popraša, kam roma ali sploh kaj enakega in ji slednjič poreče, kakor je doslej povsod slišala: Le ostanite pri nas! — Toda žena je kratko in suhoparno odgovorila: »Nimam prostora!« in obrnila hrbet.

Romarico je hudo zbolelo v srca. Sicer ni slišala ravno hude besede a odgovor je bil vendar tako mrzel, tako oduren, skoroda zaničljiv! Zdavnaj se je že privadila trkati na tuja vrata in prositi prenočišča s ponižnimi besedami: »V božjem imenu...« In povsod

so jo tako prijazno sprejeli in račun je bil vedno poravnan s kratkim, pa prišrčnim: »Bog povrni, Bog plačaj!« Na Tirolskem se je to razumelo samo po sebi in tu na Koroškem tudi. Nikdar ji ni prišlo na misel, da se taka gostoljubnost od navadne miloščine prav nič ne razlikuje — šele sedaj je to začutila v srcu, sedaj, ko je morala čez hišni prag kakor navadna beračica. Kri ji je šinila v glavo, okoli srca pa jo je zabeležilo in težka misel ji je legla na čelo. Nikdor več ne spravi besed: »Prosim v imenu božjem...« tako prostodušno, tako veselo in neprisiljeno iz ust kakor dosedaj.

Molče in omahovaje je zapustila negostoljubno streho. V dveh bližnjih se ni oglasila. Na pragu prve je stala stara ženica, pred drugo pa se je igralo par otrok: toda nikjer se ni upala ponoviti svoje prošnje. Zdelo se ji je, da je vsak človek, ki ga je srečala, vpil nad njo: Nimam prostora. Povsod, koder je šla mimo vežnih vrat, se ji je zdelo, da je slišala mrzle besede: Nimam prostora! Ali bo sploh še kdaj slišala drugačen odgovor kakor ti trpki besedi.

Ozrla se je proti cerkvi, ki je tako prijazno gledala z višine, ter krenila proti nji.

Ko je prišla bližje, je opazila ob strani še drugo poslopje, ravno tako čedno in svetlobelo kakor cerkev. Svetilo se je iz gostega drevja, ki je bilo v lepih vrstah nasajeno po griču. Čedna enonadstropna hiša je brez dvoma župnišče. Pred hišo je bil skrbno obdelan vrtič. Po stezicah, ki so bile posute s snežnobelim peskom, se je sprehajal z na hrbtu prekrižanimi rokama prileten gospod, oblečen v dolgo, črno suknjo.

Ko je trudna romarica zagledala tega gospoda, se ji je srce nekoliko olajšalo. Četudi so jo vsi drugi pognali čez prag, duhovnik tega gotovo ne bode storil. Vendar ni hotela nameriti svojega koraka v njegovo hišo, marveč s trudnim, pa vendar zopet jasnim licem je stopila proti cerkvi.

Bilo je to jako čedno, a nič manj priprosto poslopje. Svetlopobeljeno pročelje je bilo brez vsakega okraska pa tudi brez vsakega okna. Velika vrata so imela le eno, rjavo pobarvano kralo s svetlo, priprosto kljuko.

Micika je pritisnila na kljuko, a zaman: vrata se niso hotela odpreti. Poskusila je drugič, tretjič in še večkrat. Vsled napora ji je šinila kri v lice, a vse zaman. Z bridko prevaro v srcu se je romarica obrnila od cerkve. Tedaj je zagledala duhovnika, ki ji je šel nasproti. Opazil je namreč njeno prizadevanje, da bi prišla v cerkev, in zato ji je šel z dobrohotnim nasmehom na pomoč.

»Drago dete, kaj pa bi rado v cerkvi?« jo je vprašal prijazno.

Ona ga je debelo pogledala. Nihče je še ni tako nagovoril in ji stavil tako čudnega vprašanja.

»Naša cerkev je le ob nedeljah odprta,« jo je poučil častitljivi stari go-

spod. »Če vam je pa mnogo na tem, da si ogledate njeno notranjščino, naj pa bo.«

To rekši je potegnil iz žepa ključ in poskusil, če je pravi.

»O, kajpada, prav lepo vas prosim, prečastiti; dovolite mi vstopiti za trenotek,« je vzkliknila Micika. »Sem že tako navajena. Kamor pridem, stopim najprej v cerkev in se pred Bogom nekoliko razjokam.«

Blagohotno obličeje in sivi lasje starega gospoda so v Micikini duši vzbudili tako zaupanje, da mu je začela praviti o svoji bolezni in kam je namenjena iskat zdravja in pomoči.

Duhovnik je medtem vtaknil ključ v vrata. Toda preden je odklenil, se je obrnil in rekel s čudnim nasmehom:

»Če je temu tako, potem te pa, drago dete, čaka majhno presenečenje: ta hiša božja ni katoliška.«

Micika se je stresla. Zdelo se ji je, da ni prav razumela njegovih besedi.

»To je luteranska župnija,« je ponovil stari gospod.

Dekle je sklenilo roki in vzkliknilo:

»Moj Bog, kam pa sem zašla?«

Nekoliko nevoljen in vendar tudi nekoliko vesel njene odkritosrčne osuplosti, je zmajeval pastor z glavo ter rekel:

»No, med razbojnike in ubijalce vendar nisi zašla. Saj smo luterani tudi kristjani.«

Dekle se je na te besede nemo in boječe okrenilo. Sedaj se ji ni več čudno zdelo, zakaj jo je ravnokar vprašal, kaj bi rada v cerkvi. Saj res ni imela ničesar iskati v tej cerkvi, kjer ni gorela večna luč, v tej vasi, kjer se nihče ni zmenil za oltar Matere milosti. Naglo, kolikor so jo pač nesle noge, je hitela navzdol in potem po blatni cesti naprej, dokler se ni popolnoma onemogla in brez sape zgrudila ob poti na tla.

Šele sedaj se je ozrla nazaj. Lične, bele vasi ni bilo več videti, le cerkva z župniščem je še lesketala z griča, ki je gledal izmed drugih s temnim grmičevjem porastlih hribov. Kakor začarane so zrle Micikine oči na te dve svetlobeli točki. Vse se ji je zdelo kakor sanje.

V šoli je sicer slišala o drugovercih in v cerkvi je molila zanje. Toda od mladih nog med popolnoma katoliškimi ljudmi, kamor ni zašel noben drugoverec, je o takih ljudeh imela le prav meglene pojme, kakor na primer o prebivalcih daljnih, tujih delov sveta. Še na misel ji ni prišlo, da utegnejo biti na Koroškem posamezne protestantske občine in ker je zašla v tako, se ji je namah zdelo, da je v pregnanstvu, pognana v brezčutno tujino. Nepremično je imela oči uprte na idilično sliko tam v daljavi, na cerkvo med visokimi, mračno zelenimi hribi, ko so ji naposled udrle solze po bledih licih in ji kapale na zagorele, sklenjene roke.

Bridko je jokala! Toda ne nad svojo hudo boleznijo, ampak nad svojo zapuščenostjo v tuji deželi, kjer je bila brez strehe in lačna. Še nikdar ni tako hudo občutila, da so na svetu še druge nadloge, veliko večje, kakor je njena. In tako je sedela in jokala nad vasjo, ki je navidez tako mirno počivala v okrilju zelenih gričev.

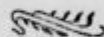
Ko se je razjokala, se je vzdignila in prav goreče poljubila veliki križec na svojem molku. Imela je le še eno željo: proč odtod, proč, da pride zopet med ljudi, ki verujejo in molijo kakor ona...

Naslednjo noč je Micika prebila v napol razpadli drvarnici ob cesti. In ko je ob prvem svitu zopet nadaljevala svojo pot, je bila še premočena in lačna.

Šla je zopet mimo več kmetiškimi hiš, a nikjer si ni upala potrkati. Namesto prejšnjega zaupanja do ljudi se je naselilo sedaj v njeno srce čuvstvo skrajne negotovosti. Vsakega človeka, ki ga je srečala, je smatrala sovražnikom svoje vere in čudila se je, da je ni nihče zasmehoval zaradi velikega molka, ki ga je imela v roki.

Njena telesna onemoglost se je večala z vsakim korakom. Večkrat se ji je zdelo, da se zdajzdaj zgrudi na cesto. Napol mrtva od gladi in slabosti je prišla proti večeru do velike vasi. Dež, doslej njen zvesti spremljevalec, je ponehal. Lahko bi bila tudi naslednjo noč prebila v kakem skrivnem koticu na prostem. Toda glad, glad! Od večeraj zjutraj, ko se je poslovila od prijaznega prenočišča, je zavžila le nekaj kruha in sira, ki ga ji je milosrčna gospodinja dala na pot. Sedaj pa je bila njena zaloga prazna in moči so ji tudi posle.

(Dalje prihodnjič.)

Ob nastopu vladikovanja novega Iržaškega škofa dr. Andreja Karlina.

Otožno vdova z otročiči gleda,
Ko se od njih preskrbni oče loči,
Brez njega je ostala brez pomoči,
Protij vsem dušna in telesna beda.

Na ladiji nastane grozna zmeda,
Ako zgubi načelnika brodarja,
Ako zgubi poveljnika vladarja,
V pogin jo lahko pahne zlost sosedja.

Vdova, ladija v sred' viharja
Tržaška bila si vladikovina;
A danes? — oj raduj se, solz ne toči!

Dobila spet očeta si krmarja,
Pozdravi z nami ga v ljubezni vroči:
Andreja škofa — živi Bog Karlina!

RAZGLED PO DOMOVINI

Sijajno je zmagal Vehovec pri deželnozborski volitvi. Podrobnosti prihodnjč.

Sprejem novega škofa dr. Andreja Karlina v Trstu dne 16. t. m. je bil zelo veličasten, na kolodvor so prihiteli zastopniki vseh oblasti, začeni z deželnim namestnikom Hohenlohe ter veliko množico ljudstva. — V nedeljo je bilo vstoličenje v stolnici sv. Justa sijajno ob ogromni udeležbi ljudstva. Bog blagoslovi pota vladikovanja novega tržaško - koprškega škofa!

Občni zbor Ljudske posojilnice v Ljubljani. Dne 13. t. m. se je vršil v lastnem domu občni zbor Ljudske posojilnice v Ljubljani pod predsedstvom načelnika, državnega in deželnega poslanca dr. Ivana Šusteršiča. Bil je v gotovem smislu besede jubilejni občni zbor, kajti sklepal je o uspehih petnajstega upravnega leta zavoda. To petnajsto leto bilo je najboljšo leto Ljudske posojilnice. Čisti dobiček tega leta je dosegel in celo presegel svoto **stotisoč kron**. Hranilne vloge pa, kakor smo že nedavno poročali, so **prekoračile jedenindvajseti milijon!** Samo po sebi se razume, da se je izvršil občni zbor v najlepšem soglasju in da so bili tudi s glasno na novo voljeni staršani člani načelstva, ki so po preteku triletno poslovne dobe imeli izstopiti. — S posebnim zadovoljstvom je vzel občni zbor na znanje revizijsko poročilo, katero je podala ljubljanska Zadrúžna zveza na podlagi ravnokar izvršene večdnevne natančne revizije. To poročilo poudarja, da Ljudska posojilnica v Ljubljani ni samo največji zavod te vrste, temuč da je tudi **uzorno peljan**. — Po pravici se trdi, da je postala ljubljanska Ljudska posojilnica **denarna velesila** na domačem trgu. Čestitamo zavodu na krasnih uspehih in mu želimo še daljnega napredka v isti meri. Ljudska posojilnica ima svoj lastni krasni dom v Ljubljani, tik za frančiškansko cerkvijo in nasproti hotela Union v Miklošičevi cesti št. 6. Hranilne vloge obrestuje vedno enako **po 4 1/2 % (štiri in pol) brez kakega odbitka**, ker plačuje ves dotični davek sama iz svojega.

Ljubljanska Zadrúžna zveza je izpolnila vse pogoje, katere je stavil deželni zbor; s tem je postala **oficijelna zadrúžna organizacija v deželi**, za katero stoji dežela s svojim ugledom in s svojo davčno močjo. Te dni izroči deželni odbor vsled sklepa deželnega zbora Zadrúžni zvezi v Ljubljani **svoto sedemstotisoč kron**, t. j. takozvani »vseučiliški zaklad«, kot brezobrestno

posojilo. — Razume se, da liberalcem to ni všeč, a to nas nič ne briga. Pri nas smo k sreči tako daleč, da se ljudstvo prav nič ne zmeni za to, je li liberalcem kaj prav ali ne in so li liberalni gospodje dobre ali slabe volje! — Da se liberalci pri tej priliki zopet **debelo lažejo** v Zadrúžni zvezi in drugih naših zavodih, je samo po sebi umevno. Saj liberalci brez laži živeti ne morejo. Sedaj še manj kot popred, ko njihovi zavodi pokajo eden za drugim. Svetujemo jim pa, naj se rajše brigajo za svojo falitno »Glavno posojilnico« in za svoj falitni »Agromerkur«. Tam imajo zadosti posla, zlasti da pomagajo revežem, ki so brez lastne krivde po teh liberalnih zavodih prišli v nesrečo.

Umazano časopisje. V zadnjih zdihljajih je že glasilo liberalcev mladinov »Jutro«. Pretekli teden ga je tožila »Učiteljska tiskarna« za 23.000 K, ki bo težko prišla do pokritja. Zadnje dneve svojega obstoja hoče »Jutro« porabiti, da tem besneje blati naše pristaše za najpodlejšimi obrekovanji. Tako nesramnih in lažljivih napadov nismo zlepa brali v najliberalnejših glasilih. Dolžnost vsakega je, da se bori proti takemu časopisju; hišam in zlasti gostilnam, kjer se »Jutro« vzdržuje, je edino primerno, obrniti hrbet.

Liberalci za Italijane. Italijani niso bili še nikdar prijazni Slovanom. Letos obhajajo v Rimu jubilej, odkar so Rim Italijani papežu ugrabili. Vse sovražstvo Italijanov do Slovencev naših liberalcev ne ovira, da bi se za spomin ropne ogrevali in ga v svojih listih proslavljajo. Zopet nov dokaz, da so liberalci tam, kjer se gre za sovražstvo proti Cerkvi, edini z največjimi lopovi, pa naj bodo še tako zagrizeni sovražniki Slovanov.

Občinske volitve v mestni zastop ljubljanski se bodo vršile, kakor se poroča, v nedeljo, dne 23. aprila. Da bi se liberalci mogli vzdržati se poslužujejo obrekovanj proti pristašem S. L. S. Tako orožje pač liberalcem ne bode pridobilo stalne zmage in se bode preje ali sleje udala tudi liberalna Ljubljana moči Slovenske Ljudske Stranke, kar bode edina rešitev za njo.

Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta. Imenovani so: Nadučitelj v Kranjskigori Fran Flerè, učiteljica Nežica Detela, nadučitelj v Studenem Jož. Dolgan, v Hotedršici Karol Štraus, učiteljica na Premu Alojzija Baša, na Raki Friderik Trošt in Terezija Peršič, v Stopičah Marija Zakrajšek, v Hinjah Valentina Vidic, v Žužemberku Marija Jugovic, v Gornjem Jezeru Anton Ur-

bančič, v Grahovem Marija Zagorjan, v Bukovju Julija Majer, v Podkrajju Viktorija Uršič, v Dolenji vasi Viktor Volk, v Postojni Fr. Kopač, na Gočah Marija Boštjančič, v Poljanah Florijan Gostič, v Vel. Podlogu Ana Jak, v Radečah Karol Sovre, v Koritnicah Antonija Stamcar, (Bohinjska Bela se še enkrat razpiše, istotako Zali log in Erzelj), v Igavasi Viljem Mazi. — Razširi se ljudska šola v Zabnici v dvorazrednico, istotako šoli v Velesovem in na Homcu. Ustanovi se ekskurendna šola v Vel. Bukovici in poseben oddelek za oddaljene otroke na ljudski šoli v Sv. Križu pri Litiji: — Vpokoji se nadučitelj Miha Kos. Prestavi se J. Kete iz Notr. Goric v Borovnico. Dalje je nastavljen v Krškem J. Levstek in Frančiška Grošelj v Nevljah. — Za vpeljavo nerazdeljenega pouka za oddaljene kmečke otroke na ljudski šoli v Trebnjem se uvedejo uradne poizvedbe.

Pevski zbori S. K. S. Z. Kolikor jih še ni vposlalo izpolnjenih vprašalnih pol, tičočih se pevske zveze, se v lastnem interesu nujno prosijo, da se nemudoma odzovejo in pospešijo delo, ki bo pomenilo blagodejen prepoved v naši glasbi. S 15. marcem t. t. se zaključijo informacijska poizvedovanja, na katerih bo temeljilo začetno delo zveze.

»Jutro« v kasarnah. Kmečki fant, bivši vojak, ki se je povrnil minulo jesen na dopust, je prišel domov kot naročnik »Jutra« Na vprašanja, kje je naredil znanje s tem listom, je odgovoril: »O, v kasarnah je bilo takega berila dosti!« Predrznost »Jutrašev« presega v resnici vse meje! Na kolodvor hodijo »živio« klicat kralju Petru, a isti čas razpregajo svoje mreže celo med cesarskimi fanti. In vlada? In vojaška oblast, ki mora gledati na to, da se protifaštrijski duh v vojašnicah ne širi?

Kreditna banka je kupila od mestne občine ljubljanske ob vogalu Dunajske in Franca Jožefa ceste ležeči dve parceli starega vojaškega oskrbovališča, na koji namerava zgraditi trinadstropno hišo. Parcelo (1), ležečo ob Franca Jožefa cesti, namerava kupiti od banke lekarnar gosp. G. Piccoli za zgradbo trinadstropne hiše.

Živinski promet v Ljubljano je zopet prost, ker je kuga na gobcu in parkljih prenehala in se torej vrši redni živinski semenj vsako sredo v Ljubljani.

Sladkor bo dražji. Odbor sladkornih tovarn je sklenil podražiti s prihodnjo soboto sladkorne cene za 2 K. Opravičuje to s podraženjem surovin.

Presvetli knezoškof dr. Anton B. Jeglič bodo od 24. t. m. do Velike noči vsak dan zjutraj in zvečer spovedovali v ljubljanski stolni cerkvi.

Kanončna vizitacija in birmovanje v letu 1911. V dekaniji Litija: 1. Dole v nedeljo 11. junija. 2. Sava v ponedeljek 12. junija. 3. Hotič v sredo 14. junija. 4. Zagorje v nedeljo 18. junija. 5. Dobovec v ponedeljek 19. junija. 6. Konjšica v torek 20. junija. 7. Polšnik v sredo 21. junija. 8. Št. Jurij v petek 23. junija. 9. Svibno v nedeljo 25. junija. — V dekaniji Vrhnika: 10. Vrhnika v četrtek 29. junija. 11. Zaplana v petek 30. junija. 12. Gorenji Logatec v nedeljo 2. julija. 13. Bevke v torek 4. julija. 14. Polhov Gradec v četrtek 6. julija. 15. Črni Vrh v petek 7. julija. 16. Horjulj v nedeljo 9. julija. 17. Št. Jošt v ponedeljek 10. julija. 18. Podlipa v torek 11. julija. 19. Rakitna v četrtek 13. julija. 20. Preserje v petek 14. julija. 21. Borovnica v nedeljo 16. julija. 22. Dolenji Logatec v nedeljo 23. julija. 23. Rovte v torek 25. julija. 24. Vrh v sredo 26. julija. — V dekaniji Semič: 25. Suhor v četrtek 24. avgusta. 26. Radovica v soboto 26. avgusta. 27. Metlika v nedeljo 27. avgusta. 28. Stockendorf (Planina) v torek 29. avgusta. 29. Semič v sredo 30. avgusta. 30. Podzemelj v četrtek 31. avgusta. 31. Preloka v petek 1. septembra. 32. Adlesiči v soboto 2. septembra. 33. Črnomelj v nedeljo 3. septembra. 34. Dragatua v ponedeljek 4. septembra. 35. Vinica v torek 5. septembra. 36. Vrh v sredo 6. septembra. 37. Stari trg v petek 8. septembra. — V dekaniji Kočevje: 38. Altlag (Stari log) v nedeljo 30. julija. 39. Mitterdorf (Stara cerkev) v torek 1. avgusta. 40. Mōsel v soboto 9. septembra. 41. Göttschee (Kočevje) v nedeljo 10. septembra. 42. Rieg (K. Reka) v torek 12. septembra. 43. Göttenitz (Gotenica) v sredo 13. septembra. 44. Morobitz (Borovec) v četrtek 14. septembra. 45. Oberskrill (Zdihovo) v petek 15. septembra. 46. Banjaloka v soboto 16. septembra. 47. Fara v nedeljo 17. septembra. 48. Osilnica v torek 19. septembra. — V dekaniji Šmarje: 49. Šmarje v nedeljo 13. avgusta. 50. Šent Vid v torek 15. avgusta. 51. Veliki Gaber v sredo 16. avgusta. 52. Višnja gora v nedeljo 8. oktobra. 53. Polica v ponedeljek 9. oktobra. 54. Javor v torek 10. oktobra. 55. Lipoglav v sredo 11. oktobra. 56. Št. Jurij v četrtek 12. oktobra. 57. Kopanj v petek 13. oktobra. 58. Zalina v soboto 14. oktobra. 59. Zatičina v nedeljo 15. oktobra. — 60. Šmartno pri Litiji v nedeljo 22. oktobra. 61. Št. Lambert v torek 24. oktobra.

135 kg težkega medveda ustrelil je v nedeljo dne 12. t. m. zvečer ob 7. uri v »Glažuti« pri Ribnici princ Adolf Auersperg. Ustreljeno žival so odpejlali na Dunaj.

Novo vrste lokomotive in novi železniški vozovi. Železniški minister dr. Glombinski si je ogledal na dunajskem kolodvoru lokomotivo in dva že-

lezniška vagona novega sistema. Lokomotiva je razvila pri poizkušni vožnji 70 km brzine na uro. Novi vagoni imajo zlasti velika okna, kar je gotovo hvalevredno. Kljub temu, da so vagoni precej dolgi, imajo samo po dve osi ter tehta posamezni voz le 26.000 kg. Notranja oprava novih vagonov je jako okusna, kakor tudi praktična. Prostor I. in II. razreda so razdeljeni v oddelke za dve osebi ter so posamezni oddelki ločeni po durih, ki se jih more zakleniti, ki pa se jih tudi more odstraniti, ako to želi kaka večja družba. Sedeži so jako pripravni in široki ter okusno izdelani. Sedeži III. razreda so izdelani po zgledu prejšnjih, le da ni hodnik v tem razredu proti sedežem zaprt. Nekaj novega je tudi razsvetljava teh vagonov, ki je električna. Električna se proizvaja potom vagonovega kolesja s silo 36 konjskih sil. Da pa se električni tok ne prekine, kadar vlak stoji, je zelo duhovito urejeno, da se nabira med vožnjo tok, ki ga je preveč, v posebnih akumulatorjih, ki začno delovati na postajah sami avtomatično ter tako oskrbujejo razsvetljavo.

Nakladališče za živino v Ljubljani. Zdravstvena oblast v Ljubljani je ukrenila, da se zgradi na južnem kolodvoru moderno in vsem zdravstvenim zahtevam odgovarjajoče nakladališče za živino, na drugih ljubljanskih kolodvorih pa se od tedaj vsako izkladanje živine zabrani. To pa vsled vednih kužnih bolezni, da bo možno potem ukreniti vse potrebno in preprečiti nadaljnjo razširjanje istih.

Od vlaka obglavljen. V petek, 17. t. m., po polnoči se je dogodila v Prvačini grozna nesreča. Neki železniški uslužbenec po imenu Kikelj, ki ni bil v službi, je čakal pred postajo vlak, da se odpelje. Medtem ko je Kikelj prekoračil progo, je pridrdral poštni vlak iz Trsta, ki ga je zajel in mu odnesel glavo. Sodno-zdravniška komisija se je podala na lice mesta, katere poizvedovanja so ugotovila, da je samoumor izključen. Kikelj je bil oženjen in je imel več otrok. Zdi se, da je stanoval v Trstu. V nedeljo so ga pokopali na pokopališču v Prvačini.

Nesreča na dolenskem kolodvoru. Ko so premikali na dolenskem kolodvoru v Ljubljani tovorni vlak, je zašel pod njega 1. apr. leta 1836 v Spodnji Slivnici rojeni, vdovel Marko Vider, kateremu je vlak pri stegnu odtrgal levo nogo in ga tudi na spodnjem delu tako poškodoval, da ni upanja, da okreva.

Karol Šabec, odvetniški kandidat iz Selc pri Št. Petru na Krasu, starešina »Danice«, si dovoljuje naznaniti, da se vrši v sredo 22. marca 1911, ob 3/4 10. uro dopoldne v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča njegova promocija za doktorja prava.

Iz Trsta. Slovenskim dekletom, ki prihajajo trumoma v to veliko mesto za kruhom, posvečuje posebno pažnjo in skrb zveza »Marijin dom«. Zveza »Marijin dom« pripravlja 800 članicam

Marijine družbe svetišče, shodnico in zavetišče v slučaju brezposelnosti, boleznih in starosti. Nakupila je v to svrhu zemljišče s hišo za 40.000 kron. Polovica te svote je še na dolgu. A kje se denar za zidanje svetišča in shodnice? Zveza »Marijin dom« je ustanovila letos v ulici S. Francesco št. 15, I. nadstropje, »Zavod sv. Cite«, zavetišče za brezposelna dekleta. Mnogo se je v to potrošilo. Toda stvar je bila nujna, ker je naš nekdanji zavod sv. Nikolaja zašel v liberalno strujo. Zveza, ki zasleduje tako svete in plemenite cilje, gotovo zasluži, da jo uvažujete in podpirate. Živimo v dobi, ko se toliko pozornosti obrača na slabotnega otroka, v dobi, ko smo začeli zavzemati se za svoje na tujem živče rojake, da se nam ne poizgube. Takji otroci so naša mlada, neizkušena dekleta, katere je potreba in mnogokrat žalibog tudi lahkomišelnost odtrgala skrbnemu materinemu varstvu ter je pogrnala v velikomestno življenje, kjer brez nadzorstva in prepuščena sama sebi, kaj lahko izgube vero, poštenje in narodnost. — Rojaki! Trkamo na Vaša krščanska in rodoljubna srca. Z malim darom in s priporočilno besedo pomagajte nam pri rešilnem delu. Marija Milostljiva naj Vam najmanjši dar stotero povrne! — Odbor zveze »Marijin dom«. — V slučaju potrebe sprejema zavod dekleta na kolodvoru.

Vinogradniki, ki želijo dobiti škropilnice (sestave: Avstrija, Hidrolina, Avtomata itd.) tvrdke F. Nechvile na Dunaju po najmanj 20 % nižji ceni, zglasijo naj se čim prej potom županstva ali pa ravnost pri c. kr. vinarškem nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem.

Ameriške trte se bodo delile v državnih trtnicah na Dolenskem tekom tega meseca, in sicer v Kostanjevici v četrtek, dne 23. t. m. ob 9. uri zjutraj, v Bršlinu pri Rudolfovem v ponedeljek dne 27. t. m., od 8. ure zjutraj naprej in v Črnomlju v četrtek, dne 30. t. m. od 10. ure dalje. Ker letos trte preostajajo, dobijo jih lahko tudi še oni vinogradniki, ki jih dosedaj še niso naročili, po nižjani ceni 1 K 80 vin. za sto sajenk. Zglasiti se je čim prej pri c. kr. vinarškem nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem ali pa najpозnejše na dan oddaje trt na kraju oddaje.

Mlekarski tečaj priredi deželni odbor v času od 20. aprila do 15. septembra t. l. na zadružni mlekarni na Vrhniki. V tečaj bo deželni odbor sprejel 14 učencev. Na Kranjsko pristojni učenci plačajo za hrano, stanovanje in pouk za ves čas tečaja po 150 K, izvenkranjski učenci pa po 250 kron. Šestim na Kranjsko pristojnim učencem podeli deželni odbor popolnoma prosto mesto. Prošnje za sprejem je vlagati na deželni odbor do 5. aprila t. l. Prošnjam se morajo pridejati dokazila o dovršeni starosti 16 let, o domovinski pravici, o primernem zdravju in o lepem vedenju. Učenci, ki se bodo učili popolnoma na svoje stroške, mo-

rajo priložiti tudi obvezno pismo staršev ali varuhov, da bodo plačevali zanje oskrbnino.

Slov. kat. akad. društvo »Dan« v Pragi je izvolilo na IV. rednem občnem zboru 14. t. m. sledeči odbor za letni tečaj 1910/11.: Predsednik Josip Dular, stud. iur.; podpredsednik Pavel Cvenkel, stud. iur.; tajnik Anton Rebol, stud. iur.; blagajnik Franc Strižič, stud. iur.; knjižničar Anton Leskovec, stud. iur.; gospodar Ljudevit Koser, stud. iur.

Slov. katol. akadem. tehn. društvo »Zarja« si je izvolilo za letni tečaj 1911 sledeči odbor: iur. Anton Ogrizek, predsednik; iur. Anton Kodre, podpredsednik; iur. Joško Šenk, tajnik; iur. Jakob Hodžar, blagajnik; phil. Josip Gombotz, knjižničar; iur. Vekoslav Remec, gospodar; iur. Pavel Rupnik, odborniški namestnik.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Predoslje. Parkrat smo imeli že prilikko pečati se v naših dopisih z nekim čudnim možem, ki živi med nami samo zato, da dela zdražbe. Ta mož so znani Pavovčev oče. Če ta možič od hiše do hiše pošte prenaša, če zabavlja zahrbtno čez tiste, katerim se v obraz dobrika, če se pusti od raznih liberalcev po Kranju vleči kot kak pajac — nimamo mi nič proti temu. K temu pa, kar ta človek v zadnjem času počenja, pa ne moremo molčati. Kakor znano, je pristopila naša občina k hranilnici kmečkih občin kot član. Može v odboru so se jasno zavedali velikega pomena take hranilnice in so navdušeno glasovali za pristop. Pavovčev oče, ki slučajno ni občinski mož in upamo, da tudi nikoli ne bode, pa hodí od hiše do hiše in pripoveduje ljudem, na so napravili pri nas možje veliko neumnost, ker je občina pristopila k hranilnici, ki bo falirala in bodo mo-

rali ljudje plačevati s svojimi grunti. To so dejstva. Upamo, da bo našel Pavovc malo ljudi, ki mu bodo verjeli. Ob priliki se bo že pojasnil ljudstvu pomen kmečke hranilnice. Pavovcu pa svetujemo to-le: za liberalnega agenta je že prestar. Ta posel tudi malo nese, kakor vidimo na njem samem. Naj zato lepo molči, ker drugače bomo primorani poklicati oblasti, da mu bodo pristrigle dolgi jezik. Zato pamet, oče Pavovc! Odkar nosite dolge hlače, ste se lahko že prepričali, da je pamet boljša kot žamet! Če pa mislite, da s tem delate za prihodnje občinske volitve, bodete uvideli, da ste vi zadnji, ki ima pri volitvah kaj besede.

g Z Ježice. Preteklo nedeljo so uprizorili naši fantje krasno igro »Znamenje v gozdu«, katera je nepričakovano dobro uspela. Igralci so bili vsak svoji sicer težki vlogi kos. Ljudstvo je bilo zelo zadovoljno, ko je zapustilo dvorano, z željo, da bi kaj kmalu moglo zopet videti naše čvrste fante na odru. Sploh gre predvsem zahvala g. nadučitelju, da je stvar dobro uspela. Na tem mestu mu izrekamo najsrčnejšo zahvalo za njegov trud in požrtvovalnost napram Orlom. Ker je splošna želja, da bi ponovili igro, se še enkrat uprizori dne 26. marca. Na zdar!

g Peče. Zadnji dopisnik je prav lepo pohvalil moravško »frajlico«, ki je novega in svobodnega duha prinesla v peško župnijo. V svoji agitatorični gorečnosti trdno upa, da se utegne v kratkem po njenem vplivu začeti živahnejše življenje zlasti v Krokodilovi ulici, koder se rada izprehaja z razvitim »Domom« in »Jutrom«. Kaj pa če bi zopet zapihal drug veter in bi »frajlica« sfrčala še dalje proti Štajerski. Treba bode še drugam nekoliko posvetiti. Kaj je pa z našim g. županom? Ali bode vedno spal spanje pravičnega? Koliko mesecev bodemo še čakali, da pridemo končno vendar do ene občinske seje po novih volitvah, ki so bile že davno v preteklem letu? Samo enkrat je povabil polovico odbornikov, a našli so župana zopet nevzdržljivo spečega in se ni ničesar zgodilo. Gosp. Franc, ali ne znate več občinskih zakonov? Kje so računi, proračun, kako je gospodarstvo? Vzdromite se vendar, naše potrpežljivosti je konec, sicer se bomo drugače pogovorili. Vsaj mi odborniki hočemo znati za vaše delovanje v občini. Liberalci se nam smejejo in na vas s prstom kažejo.

g Z Bleđa. Novi poštar g. Boc je došel ta mesec na Bled iz Postojne, kjer je dosedaj služboval. — Ker smo ravno pri pošti, je prav, da omenimo. Naša pošta ima na popolnoma slovenskem Bleđu samonemški napis — domala čez pol hiše. Skromen slovenski napisek se nahaja samo na vratih. Že radi Čehov, ki v tako obilnem številu prihajajo na Bled, bi bilo prav, da se preskrbi tudi slovenski napis. Čehi, ki so precej narodnega mišljenja, gotovo z velikim čudom gledajo na to narodno

pravičnost. G. Valtriny, ki ima sama na svojem hotelu tudi slovenski napis, bo gotovo rada privolila, da se na nje-dependanso dene tudi slovenski napis c. kr. poštnege urada. V interesu slovanskih tujcev, ki jih toliko prihaja na Bled, bi bilo prav, da morda zdraviliški odbor stori v tem oziru primerne korake.

g Iz Gorj. Dne 25. t. m., na praznik Matere božje, bo po litanijah v dvorani predaval o sadjarstvu g. deželni sadjarski instruktor Martin Humek. Može in mladeniči, pridite v obilnem številu, saj je sadjarstvo važna kmetijska panoga, ki donaša mnogo dohodkov. — Isti dan ob pol 6. zvečer predstavljale bodo naša vrla dekleta zgodovinsko igro: »Devica Orleanska«. Ker je predstava v Gorjah nova, upati je obilne udeležbe. — Občni zbor »Živnoredske zadruge« vršil se je 5. t. m. Načelnik župan g. Jakob Jan je otvoril zborovanje ter pojasnil delovanje zadruge v minulem letu. Zanimanje za isto raste v prebivalstvu vedno bolj, isto spričujejo udje, ki pristopajo in prosijo vsprejema. Zadruga ima svojo pašo na planini Jakoba Jana. Vsi živnoredci se pohvalijo, češ, da živina v jeseni pride zdrava in utriena proti vremenskim nezgodam in boleznim domu. — »Kmetijskega društva« občni zbor dne 12. t. m. pokazal je še posebno, kako naši gospodarji umejo skupne koristi v zadrugištvu. Tudi letos se društvo ponaša z lepim dobičkom. Društvu predseduje g. Janez Poklukar odkar se je ustanovilo.

g Podhrezje. Dne 12. marca t. l. je razlagal g. dr. Mirko Božič v društvenih prostorih nov volivni občinski red. Udeležba je bila dobra. Poslušavci so se zahvalili g. predavatelju in burno klicali »Živio« S. L. S. in dr. Šusteršiču.

g Iz Žabnice. Na praznik Marijinege Oznanjenja popoldne ob pol tretji uri priredi naše izobraževalno društvo gledališko predstvo: »Fabiola in Neža«, igra s petjem v štirih dejanjih. Vstopnina: sedeži po 50 v, stojišča po 30 v. Zaradi skrajno nizke društvene letne članarine in vsakokratne vstopnine se ozir slednje ne more delati razločka med člani in nečlani. Člani imajo za svojo letnino na razpolago bogato knjižnico, časnike in predavanja. Le otroci plačajo 10 v manj vstopnine. K obilni udeležbi vabi odbor. — Ponavljanje sv. misijona se je dobro obneslo. Pridige, ki jih je imel č. p. J. Kunstelj iz D. J., superior v Ljubljani, so bile dobro obiskane in so vrlo ugajale; sv. zakramente so razun par izjem vsi župljani prejeli. Bog povrni g. misijonarju in vsem gospodom spovednikom, ki so pomagali. — Vsled sklepa c. kr. dež. šol. sveta se tukajšna enorazrednica razširi s prihodnjim letom v dvorazrednico. — Za Vel. noč dobimo krasno novo župno bandero. Le denarja še precej primanjkuje.

g Tržiške novice. Ženski odsek društva sv. Jožefa je priredil na praznik

sv. Jožefa v svojih prostorih dobro obiskano predstavo s petjem, igro »Cvetina Borogradska«. — Da se bo dala prilžnost tudi drugim n. pr. Lomljanom in Šentancem in okoličanom udeležiti se te podučne predstave zato se ista ponavlja v nedeljo ob pol 5. uri popoldne. — Sv. oče so imenovali velikega dobrotnika raznih dobrodelnih naprav g. Andreja Gassnerja za viteza reda sv. Silvestra in mu podelili zlati viteški križ. To zaslužno odlikovanje najbolj bode razne soc. demokrate v predilnici, ki se na eni strani silno dobrikajo g. tovarnarju na drugi ga pa grdo napadajo v »Napreju«. Rudečkarje silno bode v oči naš list »Domoljub«, ki je zelo priljubljen pri nas, saj prihaja v več nego 100 številkah vsak teden, zato se ga spomnijo v vsaki številki umazanega »Napreja«. V odgovor na razne napade svetujemo, naj se »Domoljub« še bolj razširi, da ga bodo brali prav v vsaki hiši.

g Sv. Duh pri Stari Loki. Poročalo se je svoj čas v »Domoljubu«, da je na novega leta dan neznan tat odnesel pri Vrbenčku 717 K in drugi dan prinesel 600 K nazaj ter dal na okno. V tako skrivnostno meglo še ni bila kmalu zavita kaka zadeva kot ta. Tri mesece je že tega, pa se ne ve še prav nič več kot prvi dan in to po vspešnem prizadevanju javnih organov pravice. Teden za tednom so ljudje klicani k sodnji, kajti sedaj se ljudje sami prav živahno tožijo, vzrok temu je, ker je padal sum enkrat na enega, drugič na drugega. Sedaj skoraj vsako nedeljo sluga kak preklic bere; tudi doktorjem se ne go di preslabo, ker ljudje imajo za to denar. Tatu ne morejo izslediti. Koliko sovraštva, jeze, potov in stroškov je napravil ljudem, ki nimajo nič pri tem. Pravijo, da se mora napraviti tudi za ljudi kontumac, drugač se tožbe le nadaljujejo. Dotičnemu, ki je vzrok vsemu temu, pa bi pristojala prava natezalnica, da bi se predolgi prsti še nekoliko potegnili, morda bi se potem kje vjel zanje. — Deležni smo tudi pasjega kontumaca, cele tri mesece bodo morali kužki nositi neprijetne torbe. V Loki je baje stekel neki pes. — Živinski semenj na sv. Jožefa dan je bil v Škofji Loki. Bolezni na gobcu in parkljih torej pri nas ni.

g Vabilo v Železnike. V soboto dne 25. t. m. na praznik Marijinega oznanenja in v nedeljo dne 26. marca priredi železniška Marijina družba veselico. Pela se bo pesem »Na materinem grobu«, ki jo je zložil naš nepozabni pesnik Anton Medved in jo je vglasbil domači organist Anton Stazinski. Prirejena je za alt in sopran s spremljevanjem harmonija. Na sporedu pa je tudi lepa igra s petjem »Fabiola in Neža«. Začetek je vsakokrat ob pol 4. uri popoldne. Vabimo vse svoje prijatelje, zlasti pa člane in članice Marijinih družb. Pridite pogledat, kako se gibljemo in napredujemo. Upamo, da vam ne bo žal. Na svidenje torej ali v soboto ali pa v nedeljo, najbolje pa obakrat.

g Vič - Glince. Na praznik sv. Jožefa obhajali smo v naši župni cerkvi enodnevni misijon. Za abstinentno gibanje vneti gospod župnik Kalan je imel ta dan kar štiri govore, v katerih nam je jasno opisal grdobijo in žalostne posledice nesrečnega žganjepitja in goreče priporočal prepotrebno družbo treznosti. Bog daj, da bi njegove navdušene besede v srcih vseh župljanov trajno ostale in pognale obilen sad — mnogo abstinentov. Led je prebit v naši župnji tudi v tem oziru. Saj je bil pa tudi skrajni čas, da smo se zdramili in krepko zastavili svoje moči razdirajočemu kralju alkoholu. Razne žrtve, ki so padle vsled nesrečnega žganjepitja so odprle oči, da smo se lotili važnega ljudoljubnega dela — družbe treznosti. Gospod govornik je vsejal med nas mnogo zdravega semena prepričevalnih besedi, nadaljevalo se bo započeto delo v društvu, tretjem redu, Marijini družbi in po vseh dobromislečih župljanih, ki so se že zglasili za prepotrebno in koristno družbo treznosti. Eden naših društvenikov je sestavil lepo iz življenja vzeto igro: »Brez žrtev ni zmage«. Vsečina igre je, kam pripelje človeka strastno uživanje alkohola in blagodejno delovanje družbe treznosti. Vprizorila se bo v tukajšnjem Društvenem domu na Cvetno nedeljo. Pri tej priložnosti bo pred igro abstinentni misijonar g. župnik Kalan zopet nastopil in izpopolnil česar nam na praznik sv. Jožefa vsled pomanjkanja časa ni mogel povedati.

Dolenjske novice

d Škocijan pri Turjaku. Duhovne vaje pod spretnim vodstvom g. Krumpestarja so bile dobro obiskane. K sklepu se sprejme ob sviranju domače godbe v Marijino družbo, reci 54 mladencičev.

d Loški potok. Po zadnjih občinskih volitvah je pri nas za en čas bila utihnila politična struna. Le tupatam je včasih zabrenčala pri kozarcu »čez grozno klerikalno gospodarstvo, nasilnega kaplana i. dr.« Zdaj pa se zopet bližajo obč. volitve; pa so dobili naši politiki kolofonije in namazali strune na svojih političnih goslih in udarili zopet, oj in kako milo brenče te nanovo zbujene citrce. Drugi v tem času odmora rojeni politiki pa lovijo milo doneče komade na novo urejeno lajno — pa hodijo okrog in že izvežbani in višji citrajo, mlajši in novi pa vrtijo. Hodijo po krajih, kjer je zbrana večja množica ljudi, zlasti po gostilnah v nedeljo popoldne in še bolj ljubijo lepe večere. Pa obkolijo moža — ženskam še prizanašajo, ker še nimajo volivne pravice, če pa katera voli, se tudi k njej prismočejo — pa najprvo naženejo vajenci lajno, če ta ne izda, potem pridejo pa citrce. In prešmen-

tane citrce, če te pa te ne premotijo, no potem se pa razjezi umetniško srce, pa vržejo golido nate in psovke padajo: čuk, klerikalec i. dr. že obrabljene rožce. In kako prelepo poje lajna, kako proseče se pa drži lajnar sam, prešmentano zapeljivo pa brenče citre, oj kako nadvse ginljivo pa se šele drži citraš sam. Da ne manjka prosilca »s talerčkom«, to je umljivo. Kajne, kako živo je v naši občini v postu, pa toli muzike. No, kaj pa šele, če vam povemo za lepe pesmice in lajnarje ter citraša ...

d Iz temeniške doline. Roko je odrezala slamoreznica 17. t. m. 17 letnemu Pavletu Zupančiču, hlapcu posestnika Franc Kutnarja iz Šahmanjdola pri Temenici. Rezal je slamo s konjem na gepel in je po neprevidnosti levo roko porinil skozi valjarje, tako daleč, da mu je za pestjo na male kosce roko proč zrezalo. Ubogi fant je moral iti precej v bolnišnico. Pazite pri teh strajih, ker se je že tolikokrat pri njih kakšna nesreča zgodila!

d Na Savi ob južni železnici je dne 10. t. m. umrla Marija Strniša, žena Martina Strniša. Globoko užaljeni soproj se pristrčno zahvaljuje vsem, ki so ob dolgi, mučni bolezni kakorkoli skušali lajšati bolešt dragi ranjki in njemu, in ki so jo v tako obilnem številu spremili k zadnjemu počitku. Počivaj v miru!

d Iz Škocijana pri Dobravi. Liberalna farba. Dopisnik »Slovenskega Doma« je jezen, že bljuje. Dobro znamenje. Kar cel »ringelšpil« se mu vrti po glavi. Šolske otroke nagovarja, naj gredo po gnjezdih jajca iskat, da bodo imeli za »ringelšpil«, sam pa pobožno zavija oči proti nebu in kliče: Odpustite jim, čukom, ker se na »ringelšpilu« vozijo. Liberalna farba! Dopisnik pogreva poglavje o novoletnih prešičih, dasi bi ugledu fare bolj koristil z molkom o takih kontračuških škandalih, ki so se že pred sodiščem dne 7. marca dovolj pojasnili in obsojili. Liberalna farba! — Nedavno je dopisnik »Slov. Doma« pisal, da je gospod župnik doživel blamažo pri občnem zboru kmetijske podružnice. Res pa je, da je znani Peter Drojac predlagal za načelnika občinskega briča, menda zato, ker je liberalalec. Tomu je gospod župnik odločno oporekal in Durjava se je blamiral. Občni zbor se je preložil. Liberalci so se iztreznili in čez tri dni predlagali načelnikom moža brez barve. Ko je gospod župnik za to izvedel, se občnega zbora niti udeležil ni. Torej spet liberalna farba! Govori se, da je gospod nadučitelj Benedičič baje rekel: Le nobenega klerikalca vmes! Kakor so pri glavnera občnem zboru v Ljubljani naredili, tako tudi mi! — Dopisnik piše v zadnji številki »Slov. Doma«, da je gospod župnik spet bogatejši za eno blamažo, češ, da ni prodril s svojim predlogom za pravično razdelitev odbornikov v odboru farne srenje in da hoče na vsak način dobiti v roko oskrbništvu farne

srenje. Res pa je, da je gospod župnik javno izrekel, da on niti ne sprejme oskrbnitva, tudi ko bi ga mu ponujali. Res je, da je občinski odbor izjavil razen par podreptnikov, da občinski odbor ni nikoli izvolil Petra in Pavla v odbor farne srenje. Pač pa jih je župan Činkole sam izvolil, obvestil menda o tem ostala dva odbornika in to končno na interpelacijo gospoda župnika tudi sam priznal. Zapisnika izvolitve tudi ni mogel pokazati, ker ga ni bilo. Torej spet liberalna farbarija! Pač pa je res, da se je pri dotični seji blamiral in propal gospod nadučitelj Benedičič s svojim predlogom, da bi občinski odbor naklonil letni preostanek za olepšavo šolskega vrta.

In spet oglasi se jih sto:
Liberalna farba držala ne bo!

Dopisniku je kolovodja liberalcev rekel, da ni za nič za agitirati. Mi pa pristavimo, da tudi ni za nič za pisati. — V Škocjanu, ob obletnici uradne zlorabe šolskega pečata. — Resnica brez večine.

Notranjske novice

n Hrenovice. V nekaterih krajih naše župnije je zlasti med mladino, in to v gotovih letnih časih, vdomačeno popivanje, večkrat združeno s plesom in ponočevanjem. Malo gostilničarjev je bilo toliko vestnih, da niso pripustili nerodnosti v svojih prostorih. In tem vsa čast. Pri nekaterih je pa ta za župnijo pogubna razvada kar v navadi. Ali gre to skupaj z namenom, ki bi ga morale imeti dobre gostilne? Gostilne niso za to, da bi se z raznimi npravnopogubnimi sredstvi izžemal iz ljudstva denar, kar se navadno zgodi z nerazsodno mladino. Še slabše pa je, ker se to navadno vrši brez vednosti in dovoljenja poklicane oblasti, občine, ki bi morala skrbeti tudi za pravni prospeh občine. Radi bi znali, koliko kronc je prišlo v občinsko blagajno radi zadnjih prestopkov. Če pa oblast k temu molči, pa obenem isto odobrava in s tem prezira postavo. — V bukovski občini, koje del tudi spada k naši župniji, se pa mladina kar vabi na ples, kakor razvidimo iz vabil, ki so nam prišla v roke, in to od take strani, ki je prva poklicana delovati za zmernost in varčevanje. — Kako dolgo bo to še trajalo? Takim razmeram mora biti enkrat konec! Ozkoder potem vedne tožbe o pomanjkanju in reviji?

n Pozor živinorejci! Živinorejska zadruga v Vipavi otvori v nedeljo, dne 26. t. m., ob 1. uri popoldne enketo, pri kateri se bodo obravnavala pravila za snujočo se živinsko zavarovalnico za vipavski sodni okraj. Vstop imajo le povabljeni. — Ob treh popoldne istega dne se pa bo vršilo v telovadnici poučno predavanje o umni živinoreji s posebnim ozirom na vipavske razmere

in živinsko zavarovalnico. Predaval bo živinorejski nadzornik g. R. Legvart. Radi važnosti je želeli, da se udeležijo predavanja vsi živinorejci!

n Razne novice iz Idrije. Tudi Idrijčanom je bila dana prilžnost, pokušati argentinsko meso. 3000 kg so ga pripeljali v petek, 3. marca, v Idrijo ter začeli razprodajati na drobno. A razprodaja ni šla tako gladko od rok, kakor je poročala »Laibacherica« 8. marca, kajti še 16. marca si lahko dobil v Idriji argentinsko meso, ako si ga želel kupiti in — jesti. Cene so se menjavale od 1 K 28 h do 1 K 44 h za 1 kg. Čudno, da so bile višje, nego v Ljubljani. Meso je ljudstvu različno ugajalo, eni so ga grajali, drugi hvallili, splošno pa ni dopadla preobilna tolišca na mesu. — Javen shod je napravil poslanec E. Gangl v pivarni v nedeljo, 5. marca. O shodu se previdno molči, kar je dobro znamenje, da se ni nič posebno modrega govorilo. Lahko si pa tudi mislimo, da je na shodu grmelo proti deželnozborski večini, ki poslancu Ganglu ne pusti priti do sapa. Sicer pa se za zabavljiče nasprotnih strank nobeden pristaš S. L. S. prav nič ne zmeni. Če se je kaj povedalo o falirani liberalni Glavni posojilnici, ne moremo poročati. — Občni zbor kršč. gospod. društva v Idriji popoldne istega dne se je imenitno izvršil. Toliko zadržnikov še ni bilo na nobenem občnem zboru. Zastopanih je bilo 558 članov po 148 zadržnikih. Poročilo o računskem sklepu za leto 1910 se je z zahvalo sprejelo na znanje in nadomestne volitve v razne odbore so se gladko izvršile. Denarnega prometa je imelo društvo leta 1910 skupaj 264.764 K. Čistega dobička je bilo 7810 K, od katerega se je svota 6679 K razdelila kot šodstotna dividenda med člane. Rezervnega zaklada ima društvo koncem leta 1910 že 17.370 K. Na zboru je vladalo najlepše soglasje in najboljšo razpoloženje. Društvo je v dobrih rokah, je gmotno utrjeno ter mu želimo tudi v prihodnje najboljšega napredka. Z Bogom za ljudstvo! — Občinska seja 14. marca je razpravljala o računskem zaključku za leto 1910 ter se je obenem vršila v znamenju zabavljanja proti katehetu Oswaldu. Posebno galerija je kazala svoje rdečo omiko. Povemo, da vse kričanje idrijskih in izvenidrijskih mokračev ne bo prav nič oplašilo kateheta Oswalda in razsodnih idrijskih davkoplačevalcev, da ne bi si zavarovali svojih žepov proti svojeglavni razsipnosti raznih občinskih magnatov. Pri denarju jenja vsak »špas«! — Pogorela je idrijska liberalnordečkasta koalicija v zadevi tožbe za kapelico sv. Janeza proti tozadnevem sklepu deželnega odbora. Upravno sodišče je tožbo zavrnilo ter sklenilo, da pripada omenjena kapelica k lastnini cerkvene občine v Idriji, kakor je bil ukrenil deželni odbor. No, ali je bilo treba tolikih stroškov, da se je liberalcem zopet enkrat posvetilo, da s svojimi terorističnimi

tožbami nimajo nikjer zaslonbe. Pametno bi bilo, naj tožbine stroške plača iz svojega žepa tisti, ki je tožbo vložil. Nikakor pa ne gre, da bi se poravnali iz občinskega sklada. — Začetkom marca je umrla v hiralnici na Marofu ženska, za katero je tri dni občina v zavodu plačevala. Reva si je dolgih 40 let odtrgavala, da je splačala pri pogrebem društvu 80 K za dostojen in po društvenih pravilih določen pogreb. A kaj stori mestna občina, oziroma tajnik? Da zapreti njeno stanovanje in vzame pogrebno knjižico, a reva pa določi le prav beraški pogreb. Sorodniki se pritožujejo, župan bi se še vdal, a boji se stranke svoje, ki niti pred smrtjo nimajo nobenega spoštovanja. Ali jim ni znan § 3. postave z dne 21. apr. 1882, ki pravi, da če uradnik tako zadolžen umrje, da se sme del dohodkov po eksekuciji zapleniti, se ne sme zapleniti nikoli podpora, ki jo plača država ob njegovi smrti, tako imenovani Sterbequartal. Tako skrbi država za dostojen pogreb uslužbencev, le idrijska občina brez pijetete jemlje pristradane krajcarje domačinov. Socialni demokratje, ali se ne boste nič potegnili za proletarce? Ali je zveza z liberalci zadušila vaše nazore? In pogrebno društvo se ne bo uprlo, ako se tako teptajo društvena pravila in manjša število udov?

n Begunje. V nedeljo, 12. sušca, popoldne se je vžgala »Bezovska žaga«, ki je bila ravno lansko leto precej prenovljena. Ogenj se je opazil, ko je bilo že prepozno. Pogorela je do tal.

n Cerknica. Novo trgovino s špecijskim blagom je otvoril prvi načelnik cerkniškega Orla, domačin Josip Udovič, v hiši zidarskega mojstra Jožefa Ronko.

n Z Blok. Dekliška zveza na Blokah priredi ob desetletnici Marijine družbe igro »Mater Dolorosa«, ki se bo predstavljala na praznik Marijinega oznanjenja 25. marca, popoldne ob 3. uri. Na to opozarjamo sosodne Marijine družbe in dekliške zveze in jih najuljudneje vabimo k udeležbi.

n S Slapa. Dekliški odsek katoliškega slovenskega izobraževaln. društva skupno z Marijino družbo priredi v nedeljo, dne 26. marca, popoldne ob 4. uri v prostorih g. Karola Bona Silvin Sardenkovo dramatično igro »Mater Dolorosa«. Bratska društva ter Marijine družbe se uljudno vabijo, da se predstave udeležijo v obilnem številu, kajti igra je jako lepa in za sedanjí postni čas prav primerna. Vstopnina za osebo je: sedež 1 K, stojišče 40 vin. Čisti dohodek je namenjen za napravo Marijinega kipa in se v ta namen preplačila hvaležno sprejemajo. — Naše izobraževalno društvo je sklenilo že lansko leto, da si kupi harmonij za podučevanje društvenega petja ter tudi cerkvenega, a manjkalo nam je za to potrebnega denarja ter se je moralo čakati, da se še kaj nabere v društveno blagajno. Na letošnjem občnem zboru se je ta misel zopet sprožila ter se tudi

nepričakovano hitro uresničila. Harmonij je kupil sedanji gospod župnik A. Tabor, ki je društvu pristopil kot ustanovni član z zneskom 50 K; toliko ako ne še več je pa dodal iz svojega za harmonij, ki stane okoli 250 K, za kar mu bodi na tem mestu izrečena v imenu društva najtoplejša zahvala. Harmonij je izdelal Ivan Kacin v Polhovem gradu. Delo je domačega mojstra jako solidno in priporočila vredno.

Dobre knjige

Silvin Sardenko, Mater Dolorosa (Zalostna Mati božja). V sedmih dramatskih slikah. Ljubljana 1910. Cena 1 K. Sardenkova »Dolorosa« je najprimernejša igra za Marijine in sploh dekliške družbe; ta igra je še povsod, kjer so jo predstavljali, dosegla največji uspeh. Take igre so za naše verno ljudstvo, pri taki igri človek res kaj pridobi. »Dolorosa« je tudi primerna za vzpodbudno berilo; zlasti v postnem času naj bi se prebirala ta krasna poljudna knjiga. Naroča se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

»Valerija« ali zmagoslavni izhod iz Kaakomb. Spisal Anton de Waal. Cena 1 K 50 v. Katoliško Bukvarna. — Ta krasna povest najboljšega poznaveatelja Katakomb in stare rimske zgodovine je pač ena najlepših iz one smrti in muke prezirajoče dobe krščanstva. Konča pa se povest z zmago Konstantina velikega nad Maksencijem, ko zasije Kristusovi cerkvi zlata svoboda, se zdrobijo v prah stari rimski bogovi in ko zavladava mir in pravica po širnem cesarstvu. Povest je za vsako knjižnico neprecenljive vrednosti.

»Domene«. Narodna igra s petjem v petih dejanjih. Po Jos. Jurčiču priredil Ivan Česnik. I. zvezek nove dramatične zbirke z mešanimi vlogami za »Ljudski oder«. Cena 80 v; založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Zelo srečna je bila misel Jurčičevega »Domena« dramatizirati in tako vsposobiti za naše ljudske odre. Igra je v resnici narodna s krepkimi pristnimi kmečkimi značaji, domačim in časih izvorno dovtipnim jezikom, dejanje se tudi pleče velezanimivo, tako, da si bo ta ljudska igra gotovo namah vse naše odre osvojila in postavila ena najbolj priljubljenih. Vsaka uprizoritev te igre je navezana na malo tantijemo. Podrobnosti so označene na drugi strani naslovnega lista.

Zlata doba

Gostje, ne gospodjel

V predzadnji številki »Bogoljuba« smo vam priporočali novo brezalkoholno gostilno v Ljubljani (v Unionu, za

frančiškansko cerkvijo). Povedali smo, kaj se v gostilni vse lahko dobi; povedali pa tudi, da ne delamo nič razločka med kmetom in gospodo, da je vsak enako povabljen: gospod ali kmet ali delavec, moški ali ženska. Tako smo pisali. Na koncu nam je pa tiskarski škrat vendar pokvaril naše pisanje, da bi utegnilo koga odvrniti in oplašiti, češ, torej zame ta reč vendar ni! Škrat je namreč rekel takole: »Torej dobrodošli vsi gospodje brez razločka!« Zdaj si je pa najbrž kdo mislil: Zgoraj govori sicer o kmetih, a na koncu pa samo gospode vabi. Kar je pa na koncu, to pa vendar nazadnje obvelja; torej je ta reč vendar samo gospodi namenjena, meni kmetu pa ne! To je pa prav škrateljnova zvijača. Zakaj brati se ne sme: Torej dobrodošli vsi gospodje, — ampak dobrodošli vsi gostje brez razločka!

Res je brezalkoholna gostilna tako lepa, da se je že par preprostih kmetičev, ki so hoteli to reč poskusiti, ko so vrata odprli prestrašilo in nazaj obrnilo, češ, to je pa prenobel, to ni zame. A dopovedali so jim domači ljudje, da naj le pogumno vstopijo in k mizi prisedejo, da sme tudi kmet kaj lepega imeti, in da pri nas ne delamo nobenega razločka med kmetom in gospodo, da imamo vse enako radi. Torej, da boš vedel, ti škratelj, ti nam ne boš gostov odganjal; ne »gospodje« ampak »gostje« se mora brati! — Vi pa, ki ste potrebni kosila ali okrepčila, le proč ves strah in pogumno vstopite!

Zdaj pa še nekaj.

V »Zlati Dobi« piše nekdo tako-le: Zanimanja vredno novico je prinesla prva številka letošnje »Zlate Dobe« pod naslovom: Brezalkoholna gostilna v Ljubljani. No! če sedaj zaide Cankarjev Kurent v to staroslavno ljubljansko mesto, v to prestolnico veseliga pijančevanja, potem bo pač uvidel, da se med drugimi postavami skuša omajati tudi ona nečastna, »da bodi Ljubljančan v krčmi, ne na cesti, kadar se nagne solnce za hribe«.

Zares trpka je in najbrž več ali manj resnična in tudi zaslužena je satira, s katero biča pisatelj Cankar tiste rodoljube, ki se zbirajo v glavnem mestu, kakor tudi po deželi na narodnih slavnostih, godovinah in praznovanjih, »da se napijejo, zapojejo in kvantajo« in ki se ravna po načelu: »Nocoj bomo slavili Prešerna; prosimo torej vse tiste, ki bi morda rajši Jurčiča slavili, da naj odlože to svojo namero. Pijan je človek danes kakor jutri, saj je vseeno.«

A nič manj ostro kot gospodo obsoja tudi zastopnike preprostega ljudstva — romarje: »Ali namesto da bi stopil pred Marijo globoko upognjen, proseč in vzdihujoč, je skoraj zaplesal do oltarja, prekrižal se tako malomarno, da je bilo komaj križu podobno, pomolil svojo molitvico tako urno in viharo, da je izpustil najmanj polovico besed, in ko je godrnjal češčenomarijo,

ni mislil ne na Mater božjo in ne na svojo žalost, temveč na krčmo.« Pod Marijo pa je slonel angelj, tiščal je lica v pesti in je mežikal: »Bratec, saj te poznam! Nisi prišel, da bi molil in pokoro delal, ampak prišel si, da bi se brez skrbi napil in da bi zraven še odpuštkov bil deležen.«

Če se tuintam gode celo na božjih potih nerodnosti, je edino krivo dejstvo, da so po božjih potih gostilne samo z alkoholnimi pijačami. Ali je morda tovarniški delavec ali pa kmečko dekle samo krivo, če si naroči piva ali vina, ko bi morda veliko raje poštenega mleka ali pa kave? Najbrž ne; če bi krčmarji po božjih potih z isto vneemo prilepljali na zid napise: Na razpolago je mleko, kava, limonada . . . sploh brezalkoholne pijače, kakor pišejo: Takoj plačati! potem bi se omejile tudi one nerodnosti, ki jih na božjih potih opažamo.

Prav zato bi bila morda po večjih božjih potih (Brezje) ravno tako umestna abstinenčna gostilna, kot v Ljubljani. Da, morda še bolj. Tu bi se ljudje tudi najprej seznanili z mislijo, da se da iti na pot, ne da bi bilo treba seboj jemati žganje. Ali če že ni mogoče z gostilno, potem naj bi imeli gostilničarji javne napise, da se dobijo take in take antialkoholne pijače in je dila.

Ravnatoko je pa tudi dolžnost duhovnika, da tuintam okrtiči stare grde navade, n. pr. da se jemlje na božjo pot v poletni vročini cela steklenica brinovca, da se prepogosto vozijo fantje in dekleta skupno in pridejo domov vsled pijače tudi grešniki, čeprav so opravili božjo pot.

Veste

moja navada ni, da bi nekaj okrog govorila kar sem samo slišala!

Pri

pralnem ekstraktu »Ženska hvala«

sem se pa

sama prepričala,

da je najboljši in najzanesljivejši pralni prašek ter, da popolnoma nadomešča vsako bélenje perila. S pralnim ekstraktom »Ženska hvala« namočeno perilo, pere se v polovico krajšem času, brez truda in popolnoma čisto.

Razne stvari.

Župnik Kneipp o zdravljenju živalske kuge na gobcu in parkljih. O živalski kugi na gobcu in parkljih, ki se je pojavila v nekaterih krajih ter se grozno razširila, je pisal pokojni mnogozaslужni župnik Kneipp sledeče: »Živali, ki so bile v prvem štadiju te bolezni sem pustil zdraviti na ta način z vodo: Določil sem dva hlapca ali dekli, ki sta se morala postaviti eden na desno in drugi na levo stran živali. Oba sta imela škaf mrzle vode in primeroma precej trdi krtači. Celo žival se potem umije in skrtači. Začne se pri glavi ter krtači potem hrbet ter strani na desno in levo. Krtačo se mora hitro in pogosto zmočiti v mrzli vodi, tako da je v teku štirih do pet minut, največ pa v desetih minutah cela žival umita in okrtučena. Potem se žival dobro pokrije s suhim, debelim suknom (konjsko odejo), ki je dvakrat ali trikrat skupaj zgrnjena, in v kratkem času začno živali tako hlapeti, da vstajajo hlapovi kakor dim kvišku. Tako se postopa z vsemi živalmi. Živali se navadno tudi začnejo tako potiti, da jim kar pot stoji na koži. Ako je vročina zelo velika in žival suha, mrzlica pa precejšnja, potem se umivanje ponovi. Žival se sme umivati dvakrat ali trikrat na dan. Ako so vse živali umite, potem kmalu nastane v hlevu velika para, ki razširja grozen smrad. Če so živali postale suhe, potem naj se v hlevu odpre vsa vrata in okna, da se pokvarjeni zrak odpravi. Vsled takega ravnanja pojednja kmalu vročina in v dveh ali treh dneh izginejo mehurčki, ki so nastali vsled izločevanja raznih bolezenskih snovi ter so v šestih do sedmih dneh živali zopet popolnoma zdrave.

Plaz zasul veliko ljudi. V artvinskem okraju (Rusija) je zasul plaz veliko kamenito poslopje. Ubitih je bilo 19, ranjenih 16 nevarno, lahko pa 70 oseb.

Za kratek čas

Dobro rešena uganka. Karol Veliki (nemški cesar) je slišal praviti, da so menihi nekega samostana zelo šaljivi. Da bi se o tem prepričal, jim sporoči, da bo v štirinajstih dneh prišel tje ter da hoče imeti odgovor na te vprašanja: Kako globoko je morje, — koliko je vreden cesar in kaj bo cesar mislil, ko bo prišel v samostan. — Ko je pozneje cesar res došel, mu odgovori opat na stavljena vprašanja takole: »Morje je povsod tako globoko, da pade kamen na dno. — Cesar je vreden 29 srebrnikov, ker dražji gotovo noče biti, kakor Kristus, ki je bil prodan za 30 srebrnikov. — Cesar zdajle misli, da govori s samostanskim opatom, kar pa ni res. Jaz sem namreč le samostanski mesar v opatovi obleki.« — Cesarju so bili ti odgovori prav všeč in je mesarja bogato obdaril.

V prenočišču. Gospodar: »Kako ste spali?« — Tujec: »Slabo; drugikrat dajte bolham nagobčnike!«

Trdne hlače. Zmahtnov Francelj pride v štacuno, da bi si kupil nove hlače. Ko jih izbere, bi rad vedel, če so zakaj. Prodajalec mu reče: »Glej, pred dvema tednoma je tvoj sosed ravno take kupil. Nosi jih že dve leti, pa so še zmeraj kakor nove!« — Francelj ni nič glihal, ampak hlače plačal in vzel.

Uganke ali zastavice.

Dopolnilna uganika s kriptogamom.

- + e r . mesto na Francoskem.
- + v s . gora v Aziji.
- + a b . duhovski kruh.
- + a s . očitnost.
- + l e . možko rusko ime.
- + e n . dunajski okraj.
- + n a . divjak v Ameriki.
- + a d . nadomestilo.

Kadar čitaš črke, ki so zaznamovane s križcem, od zgoraj navzdol, dobiš ime slovitoga moža.

Posebna zastavica.

Katera je tista slovenska beseda, ki jo lahko napraviš iz štirih črk, ki gredo zaporedoma v abecedi?

Zastavici.

I.

Neki oče je zdaj štirikrat tako star kakor njegov sin, po 4 letih pa bo tisti oče le trikrat tako star, kakor sin. Koliko let imata zdaj?

II.

Tonček in Franček sta primerjala svojo gotovino. »Ako mi daš krono — pravi Tonček Frančku, potem imama enako«. — Franček pa reče Tončku: »Ako mi daš pa ti krono, potem imam dvakrat toliko, kakor ti.« Koliko ima vsak?

Rešitev zastavic.

Rešitev združenih rogatih zastavic.

p	o	t	o	k
o	v	e	s	o
t	e	k	e	r
o	s	e	m	e
k	o	r	e	c

Rešitev zastavice s številkami.

1. Slovan.
2. lov.
3. ol.
4. val.
5. aloa.
6. naslov.

Slovan.

Rešitev Aritmogrifa.

1. Svojmir. 2. Janežič. 3. Pavlina. 5. Svečnik. 6. Maribor. 7. Nemčija.

Jelačič.

Laxigen
 Idealno odvajalno sredstvo
 v obliki sadežnih tablet, zanesljivo millega učinka.
 Izvirna škatlija (30 kosov) K 1'30. Dobivajo se v lekarnah ali pri glavni zalogi C. Brady, Dunaj 1., Fleischmarkt 2. 2977

Sirolin, Roche
 zdrava pljuča,
 dober tek
 zdravje

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.
 Praga, 15. marca: 79, 24, 39, 52, 27.
 Dunaj, 18. marca: 72, 8, 62, 22, 73.
 Gradec, 18. marca: 55, 6, 31, 54, 22.

Kupite švicarsko svilo!

Zahtevajte vzorce naših pomladnih in poletnih novosti za obleke in bluze: Foulard, Voile, Crêpe de Chine, Chinés cachemire, Eolienne, Mousseline 120 cm široka od K 1-20 naprej meter, črna, bela, enobarvna in pisana, kakor vezene bluze in blago iz bat sta, volne, tkanine in svile. Mi razprodajamo samo zanesljivo solidno svilnato blago naravnost zasebnikom franco in že zacarinano na dom. (Dvojna pilsenska poštnina.) 857
Schweizer & Co., Luzern 079 (Švica).
 Izvoz svilnatega blaga. — Kralj. dvorni založnik.

Tržne cene Gospodarske Zoeze

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 21. marca 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	24	-	živa vaga:		
Rž	18	70	Goveda pitana	85	-
Ajda	19	25	Teleta težka	113	-
Ječmen	18	-	Teleta mala	110	-
Oves	19	40	Prasčki	126	-
Proso belo	19	40	Koštruni	164	-
Proso rumeno	17	70			
Koruzna stara	17	-	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova	14	60	Maslo kuhano		
Leča	26	60	od K 200— 60	290	-
Grah	20	-	Maslo surovo od		
Laneno seme	41	-	K 200— do	250	-
Grašica	24	-	Slanina sveža		
Domača detelja	127	-	(šepi)	66	-
Gorenjska repa	102	-	Slanina preka-		
Fizol Roničan	25	50	jena	176	-
Fizol Prepičar	30	-	Mast svinjska	174	-
Fizol Mandalion	27	-	Loj	95	-
Čebula	16	60	Jajca 100 kom	8	-
Krompir	8	-	Pišanci	2	-
Zelje veže	-	-	Gošobl	8	60
Zelje kisto brez	12	-	Raca	8	60
soda	-	-	Gos	6	60
Repa sveža	-	-			
Repa kisla brez	10	-	Kolonijalno blago		
soda	17	-	na debelo		
Brinje	28	-	Riz Rangon od		
Kumna	60	-	K 25— do	86	-
Orchl	60	-	Kava Santos od		
Gobe suhe	-	-	K 25— do	284	-
Jestice	-	-	Sladkor	78	50
Zelod	-	-	Petrolej	28	60
Smrekovi storži	6	-			
Seno	4	30			
Slivna	3	60			
Stelja	3	60			

Imate li bolečine?

Revmatičke, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bolj šaljivo, zdravi, krepilni Fellerjev fluid s z. „Elsafluid“. Ta je res dober! To ni samo reklama! Dvanajstotica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici Elsatrž št. 16 (Hrvatsko).

= TA OGLAS =

je koristen za vsacega izobraženega človeka in tudi Vi morate vedeti ako vam je mar zdravje vašega telesa, da je potreba v vaši hiši zanesljivega razkuževalnega sredstva. Bolezni (vratca, tifus, kolera, koze, ošpice itd.), poškodbe, nalezljive bolezni, opeklina se večkrat pojavijo; za razkuževanje ob bolniški postelji za antiseptične obveze ran, oteklina, za poskropjenje za dame in za odvrnitev nalezljivosti, za stalno uporabo pri vsakem načinu razkuževanja in za odpravo slabega duha, je najbolj pripravno **znanstveno** mnogokrat preizkušeno in po celem svetu znano, kot **najboljše** razkuževalno sredstvo sedanosti priznano

LYSOFORM

ker hitro in zanesljivo učinkuje, in ga skoraj vsak lahko rabi brez skode, prijetno aromatiško diši, kože ne draži (kakor druga razkuževalna sredstva) in ker je tudi zelo poceni, je mnogi zdravniki priporočajo in je v vsakem gospodinjstvu vedno v rabi. V izvornih steklenicah (zeleno steklo) z uporabljenim navodilom, se dobi za 80 vin. steklenica po 100 gramov v vseh lekarnah in drogerijah monarhije. Napravite poskus! Pomnite, da odstrani Lysoform hitro in gotovo neprijeten duh in pot!

NOVO!

Izborna ustno razkuževalno sredstvo za vsakdanjo nego ust in zob je aromatiška in fino dišeča **poprova meta-Lysoform**

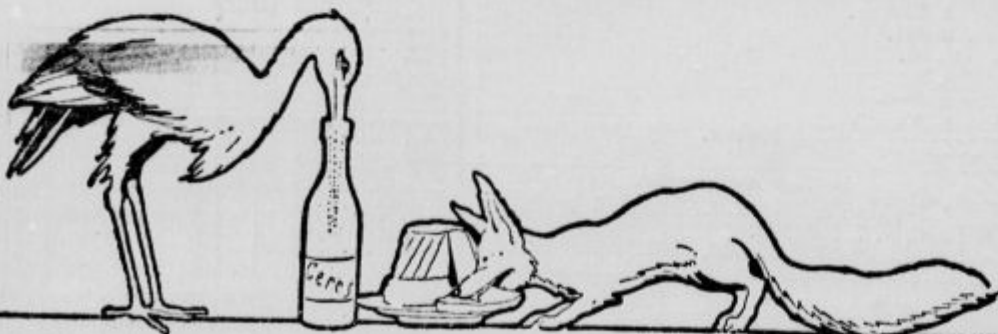
v steklenicah po K 1.60. Ohranjuje zobe, da ustni duplini prijeten okus in odstrani hitro in zanesljivo neprijeten duh iz ust.

Podučljive, od najbolj slovečega zdravnika sestavljene brošure o »Zdravju in razkuževanju« dobite pri kemiku Hubmann Dunaj XX., Petraschgasse 4, znanstveni referent izdelka Lysoform, takoj zastoj in franko, ako pišete po nje. 457

Gg. zdravnikom vzorec in literatura vsak čas zastoj in franko.

Bolje mu je v peklju. Neki vdovi se je prikazal v spanju njen mož. Vprašala ga je: »Kako ti je, Jancz, na onem svetu?« — »Dosti dobro,« je odgovoril, »mnogo bolj, kakor onih deset let, ki sem jih preživel s teboj.« — »Torej si ti v raj?« — »O ne! V peklju sem!« je rekel duh in izginil.

Ustredni banka českých spořitelů podružnica v Trstu, izkazuje za minulo leto dobička 1.824.212 kron 54 vin., za 724.441 kron 96 vin. več kot leta 1909; dividenda bo znašala 5 odstotkov, t. j. 20 K na delnico. Občni zbor delničarjev je dne 25. marca t. l. v veliki dvorani Žofinskega otoka v Pragi.

Sadni soki Ceres in jedilna mast Ceres

so najslastnejša pijača in živila.

Popolnoma naravna.

Ne zamudite

pred nakupom uporabnih predmetov in daril vseh vrst zahtevati moj glavni cenik s 3000 slikami ki se pošlje vsakomur za stonj in franko in v katerem dobi vsak kaj primernega.

C. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad

Brüx št. 1408 (Češko).

Kdor ne ve

kaj naj kupi svojem za letnjo darilo, god ali priložn. darilo, pogleda naj v moj

GLAVNI CENIK
s 3000 slikami, v katerem bode dobil kaj dovolj primerne in kateri se pošlje na zahtevo

zastonj in franko.

C. in kr. dvorni založnik

JAN KONRAD

Brüx št. 1426 (Češko).

Službe išče za poletno dobo 22letni

mesarski in prekajevalski pomočnik

vešč je obeh deželnih jezikov. Vstopi tudi v kak hotel ali kako večjo gostilno. Dopisi naj se pošiljajo na upravništvo „Domoljuba.“ 660

Na prodaj je v Gorenji vasi št. 2 n. Školjoleko

hiša z lepim vrtnom

vodnjakom, zemljišča za 25 mernikov posetva in 3 gozdi. Leži tik drž. ceste in pol ure od koldvora ter je zelo pripravna za gostilno ali trgovino. Ceno pove lastnik Vinko Bukovec, Sora št. 46, pošta Medvode. 865

Enonadstropna hiša na Vrhniki Štev. 113

v sredi trga na zelo prometnem kraju, v kateri se nahaja pekarija in trgovina mešanega blaga, pripravna tudi za vsako drugo obrt, krojače, čevljarje, urarje, vrvarje itd., se takoj proda za nizko ceno 11.400 K; pol kupnine lahko ostane vknjižene. Več pove Franc Mihelič, Istotam. 924

2 učenca

sprejme v mizarstvo obrt. Anton Hrovat, mizar v Breznici št. 21, pošta Žirovnica, (Gor.) 906

Jajca za valenje

od velikih, grahastih z Angleškega importiranih Plymouth Rocks kokoši. Za 80% oploditve jamčim in neoplojeno nadomestim. Mirne živali, fino meso. Pleme je odlikovano na razstavi v Novem mestu z drugim darilom. Ducat stane 4 K brez zavoja. Prodaja Ludovik Ševar na Rakeku. 931

Zajamčeno pristen med

v pločevinatih škatljah po 5 kg pošilja po povzetju za K 840 Jakob Ferenc v Turjancih pošta Radenci, Štajersko. 933

20 do 50 kron na dan

lahko vsakdo zasluži z razpečavanjem novega predmeta, ki se rabi v vsaki hiši. — Pošljite v pismu za pojasnila znamko za 30 vin. in svoj naslov. Josip Batič, Idrija, Kranjsko. 932

Razglas!

Velki semenj

bode znanprej na Vinici pri Kolpi vsako leto v ponedeljek po tihih nedeljih namesto v ponedeljek po sv. Frančišku Ser.; letos bode 3. aprila.

Županstvo na Vinici

dne 2. marca 1911.

Mesto vsakega drugega obvestila.

Antonija Schuller, roj. Mulley, naznanja v svojem in v imenu vseh sorodnikov, da je Vsemogočni poklical k Sebi njeno ljubljeno sestro, preblagorodno gospo

Josipino Hotschevar roj. Mulley

imejteljico Elizabetinega reda, zlatega križca s krono, papeževega odlikovanja pro eccl. et pont., častno občanko krško, radovljiško, kostanjeviško in mnogih drugih občin i. dr., i. dr.

katera je danes ob 1/4 8. uro zjutraj v svojem 87. letu starosti po prejemu sv. zakramentov za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki znane blage pokojnice se bodo v soboto dne 18. marca dopoldne ob pol 11. uri najprej prenesli v tukajšno mestno cerkev in po končanih cerkvenih obredih prepeljali v lastni mavzolej v Krškem k večnemu počitku.

Krško, dne 16. marca 1911.

189

Prodám posestvo z gospodarskim poslopjem, do 10 oralov zemlje: travnikov, njiv in gozda; dam tudi nekaj goveje živine in prašičev, kolikor si kupec izvoli. Več osebno ali pismeno. Ignacij Zidar, Tihoboj, p. Sv. Križ pri Litiji. 762 2

Žagar spreten za delo pri venecijanki in polno-germenarici (Vollgatter) se takoj sprejme. Ponudbe na trvdko Zabret & Huter v Kranju. 907

Posteljne in namizne garniture v najsolidnejši in najmodernejši izpeljavi.
 St. 2081. Bourlette garnitura (3 post. odeje ca. 140x190 in namizna preproga ca. 138x138 cm, z lepo vitkanim cvetličnim robom na bordo-rdečem ali olivnem temelju, prav cena, konkurenčna kakovost K 10.—. Posamezne posteljne odeje K 3-65, posamezne namizne preproge K 2-70. — St. 2082. Ista v boljši kakovosti K 12-50, posamezne posteljne odeje K 4-50, posamezne namizne preproge K 3-50. — Garniture v finejši izvršitvi z bogatimi vzorci K 15, 18, 20, in višje. Volnene garniture (2 posteljni odeji in 1 namizna) po K 2, 26, 30, 34-50 in višje. Nikak riazko! Zamena dovoljena ali vrnar nazaj! Največja izbira v mojem glavnem ceniku z več kot 1000 slikami, ki se pošlje na zahtevo zastonj in franco. — Pošilja po povzetju
C. in kr. dvor. založ. JAN KONRAD
 Razpošiljalnica v Bräxu št. 1595.

Lepa vili podobna hiša

nova in masivno narejena, z opeko krita, tik glavne ceste, pol ure od Maribora se **proda** takoj pod ugodnimi pogoji iz proste roke. Leži v lepi ravnini, ima 4 sobe, 3 kuhinje s štedilniki, klet, svinjake, drvarnice, perilnico in lep vrt. Prav pripravna za vsakega rokodelca ali penzionista. Najemnine donaja na leto 432 K in je 10 let davka oproščena. Cena je 7400 K, pri kupnini je potrebno le 3000 K, drugo ostane vključeno proti 5%. Kdor želi kupiti, naj se takoj zglati pismeno pri posestniku **Fran Podlipniku v Mariboru** in priloži pismu znamko za odgovor. 930

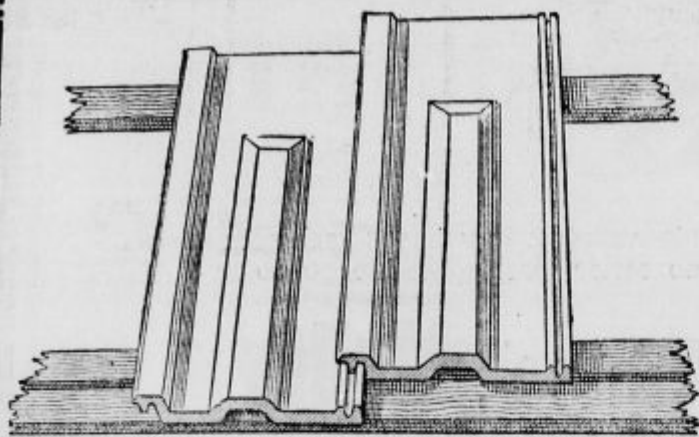
Cenj. svojim odjemalcem vljudno naznanjam, da sem s 1. marcom t. l. svojo **irgovino veliko povečal**, ter da bom odslej naprej prodajal vse po znižanih cenah.
 Za bližajoče praznike se vsem gospodinjam najtopleje priporočam, ker bodem imel izborno moko in rezine. S spoštovanjem
Ivan Vrisk, trgovina z mešanim blagom v Gorenji Straži (Vintarjeva hiša). 938

Proda

- se pod ugodnimi pogoji: 908
- 1.) dve veliki parceli v Mestnem logu ob Malem grabnu, pripravni za stavbo delavskih hiš;
 - 2.) lepo posestvo v Drnovci blizu Vač, obsegajoče 63 oralov njiv, travnikov, vrtov, gozda, s dvema hišama, obširnimi gospodarskimi posloplji, redi se lahko 20 glav goveje živine, 200 ovac in 100 ščetinarjev; komaj nekaj minut od posestva se nahaja mlekarna;
 - 3.) lepo posestvo na Kresničnem vrhu blizu Litije, večinoma gozd, pa tudi njive in travniki z lepo hišo in gospodarskim poslopljem;
 - 4.) veleposestvo na Spodnjem štajerskem blizu Soštanja, 540 oralov gozdov, njiv travnikov, 30 posloplij, dva mlina in ena žaga, dva lastna lova. Posestvo se tudi lahko deli med 8 posestnikov, ker je toliko hiš s potrebnim gospodarskim poslopljem.

Pojasnila podaja pisarna dr. Frana Poček, odvetnika v Ljubljani, Stari trg 30.

.. Stavbeno podjetje in tehniška pisarna ..
 izdeluje načrte pod najkulantnejšimi pogoji
G. Rumpel, Ing., Dunaj
 Filijalka Ljubljana, Hllšerjeva ul. št. 7.
 Zastopnik Ing. R. PODKRAJŠEK.
 Vodovodi, centralne kurjave, ka-
 nalizaciije i. t. d.

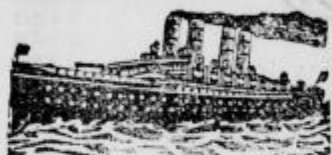

F.P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač**

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“. **Brez odprtih navzgor!** Streha popolnoma varna pred nevihtami! Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše **kritje streh sedanosti** Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. **Spretni zastopniki so ISČEJO.**

782

V Ameriko in Kanado

zelo čista, cena in varna

voznja s **Cunard Line**

Elizniji odhod iz domače luke

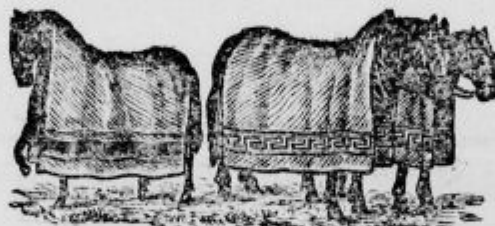
Prsta: Carpathia 25./3., Ultonia 11./4., Saxonia 18. 3. 1911.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 8./4., 29./4., 20./5., 10./6., 8./7. 1911. Mauretania 25./3., 22./4., 13./5., 3./6., 29./6., 22./7. 1911

Pojavnica in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-York III. razred K 180— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

2 posestvi na prodaj

prvo četrt ure oddaljeno od farne cerkve v St. Janžu na Dol., za 4 goveda in 6-7 prašičev, 10-23 mernikov posevke, cena 10.000 K. Drugo na Stojerskem v lepi ravnini, za 16 glav živine. Cena 17.000 K. Zglasiti se je pri **Jos. Virantu**, posestniku, Polje, pošta Krmelj, Dolenjsko. 844

Združene tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno po meni 5000 komadov takozvanih

vojaških kočev za konje

za ceno le K 4.40 komad in K 8.60 za par (6 parov franco na dom) naravnost na lastnike konj. **Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot kožuovina**, temnosivi, okoli 150/200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. Rzično pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na

STEINER-jevo komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za koce

Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo znostoj in franco. — Za neugaja-joče se zavežem vrniti naprej poslani denar.

Mnogostevilna priznanja in naročila so došla od kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weidbergerja Ilosva, Grünwalda, Zorkovak, Rotter Lichter, pl. Mroczkowski-ja Dobrostanj, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Mankendorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina, 3091 Fohringerja in dr. (1)

„Andropogon“

je najboljšje, vsa pričakovanja prekasa joče sredstvo za **rast las**, katero nikakor ne separstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zjamčeno neskodljiva tekočina, ki **zabranj izpadanje las in odstrani prahaje**. — Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. Cena steklenice **3 krome**. — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Preprodajalci popust.

Glavna zaloga in razpošiljatev pri g.

Vaso Petričiča nasl. v Ljubljani.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy in A. Kanc v Ljubljani, lekarna »pri zlatem jelenu«, in Ant. Adamič v Kranju, lekarna pri »Angelju« v Novem mestu in Ivan Omerzu v Zagorju ob Savi.

5264

32

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX 6,
Holligenstädterstr. 83 je.

Posebno skladišče sukna in modnega kamgarna za moške obleke

ima občno znana trdka

R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5

596 Cene zelo ugodne!

Serravallo vo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom iz zlati kolajni.

Povzročja slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

izborni okus.

Veškrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, g. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

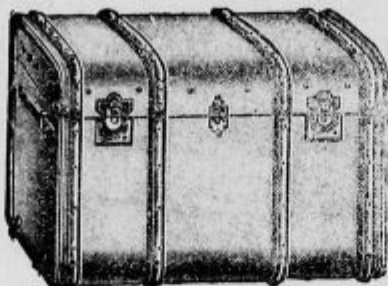
Čeno posteljno perje!
 1 kg sivoga, dobrega akubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, anežnobelega, akubljenega 6 K 40; 1 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prasi puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljnim perjem 16 K; z polpuhom 2 K; z puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 90 cm široke, K 15, 14 K 20, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 6 K 70, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla 180 cm dolge, 110 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovoljena, za nepopolno denar nazaj. Cenik zastoj in franko.

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.

Lepo posestvo s hišo in gospodarskimi poslopji pri fari, 30 mernikov posevne in mrve za 4 glave živine, vse skupaj v eni parceli se po ceni proda. — Več pove Miha Adamič, Grosuplje. 645

Winkler-jevi kovčegi iz bičja, potni kovčegi in torbe.

Železni kovčegi, zgrabni kovčegi, kovčegi za čevlje in klobuke, torbe iz usnja, kovčegi i. torbe pripravljene za potov, potrebščine ali brezje.

Jos. Winkler & sin spoc. za kovčege **Dunaj I., Himmelstorg. 7.** Telefon 8307. Ilustr. ceniki zastoj in franko. Neprekorna! Zakonito zajamčeno. Točne potrežbe.

3320

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!
 Proti še tako trdovratnim in zastarelim slučajem revme, trganja, živčnih boleznih, glavno- in zobobola, bolečin v hrbtu in kitah, bodljavej, trganja po udih, bolečin v nogah, ošiblin, hvosti se v obče zajamčeni, na mnogih klinih praktično preizkušeni od 1000 zdravnikov priporočeni

Ichtimentol
 patentovan v vseh državah, mnogokrat odlikovan, Nedosežen po zdravilnem učinku! Nad 15.000 zahvalnic Edina razpošiljalnica in tovarna, kemični laboratorij ces. svetnika in lekarnarja **S. Edelmann, Sambor, Ringplatz št. 34.** Franko se pošilja po povzetju 5 stekl. kron 6.—, 10 stekl. kron 10.—, 25 stekl. kron 23.—. 2840

Gospodinja

srednje starosti, izvežhana v kuhanju in gospodinjstvu, se išče za graščino s kmetijstvom. Kje, pove upravništvo „Domoljuba.“ 816

Uradno ura od 8. rano do 7. ure zvečer

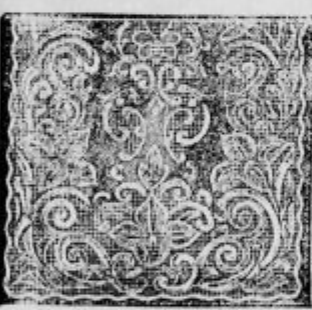
Ustredni banka českých spořitelů
 Podružnica v TRSTU
 Piazza del Ponterosse 2.

Vloge na knjižice: Premijne vloge:
 4 1/4 % 4 3/4 %

Vloge v tekočem računu in vloge fiksnе najugodnejše.
 Bančno trgovanje vseh vrst. 135 53-1
 Oddelek za vadje in kavčije.

Uradno ura od 8. rano do 7. ure zvečer.

Čipkasti zastori

Iz prvovrstn. materiala, spretrani in obrobljeni z dobrim trakom.
 St. 2101 krasen čipkast zastor z lepim vzorcem in borduro, bel ali crem, dobro zarobljen, obstoječ iz 2 delov po 90 cm širine in 300 cm dolžosti K 4-80, 350 cm dolg K 5-60, meter po K -70. St. 2102. Enaka vrsta v boljši izvršitvi obstoječ iz dveh delov po 115 cm širine in 300 cm dolžine K 5-40, 350 cm K 6-30, meter po K -80.

Največjo izbero čipkastih zastorov, zavese in polzaves najdete v mojem glavnem ceniku. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošilja proti povzetju ali predplačilu

c. in kr. dvorni založnik JAN KONRAD, pošiljalnica v Brúxu št. 1398 (Češko).
 Glavni cenik z nad 3000 podobami na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

6 belih
 rjuh zelo debele po 2 m K 14, po 2 1/4 m K 16, iz domačega lanenega platna po 3 m K 18, po 2 1/2 m K 20 dobite franko iz Jugoslav. razpošiljalnice **R. Stermečnik v Celju**

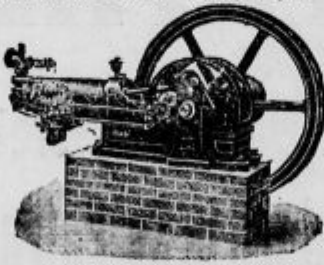
Volneno b'ago
 In kambrik za ženske obleke dobite najceneje iz Jugoslav. razpošiljalnice **R. STERMEČNIK v Celju.**
 Vzorec zastoni.

Semenska trgovina

odlikovana in edina na Kranjskem strokovno urejena, na debelo in na drobno.
 Naznanjam častitemu občinstvu, da je **ilustrovani cenik** že 37. leto izšel in se dobi brezplačno. Največja zaloga mnogovrstnega poljskega, zelenjadnega in cvetličnega semena, vsa preizkušena in zajamčena, pristna in dobro kaljiva, kakor tudi mnogovrstne cvetlice cvetoče in palme v loncih. Izdelujejo se tudi sveži kot suhi vencji in šopki po znatno znižanih cenah in razni drugi predmeti. Spoštovanjem se priporoča

Al. Korsika Ljubljana, Bleiweisova cesta 1, ali Vrtača 1.

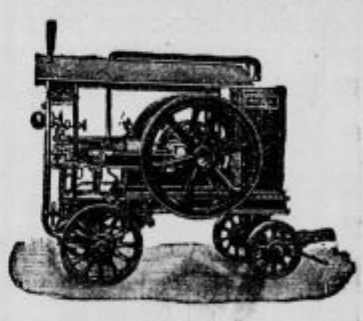
1 do 2 vinarja obratnih strojkov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pri-fiskom in za surovo olje

od 16 HP naprej; **4 do 5 vin.** pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-3 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev I. WARCHALOWSKI Dunaj III., Paulusgasse 1.
 Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

Daje po

4 3/4 %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - **po 4 3/4 %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženihi 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v edenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r., zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,
Prelat A. Kalan l. r., predsednik.
Kanonik I. Sušnik l. r., podpredsednik.

